O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

2006 йил 11 февраль ШАНБА
№ 12 (11.815)

1928 йил 11 декабрда асос солинган • Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси • Эркин нархда сотилади

ЭРИШИЛГАН ЮТУҚЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАБ, ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ ИЗЧИЛ ҲАРАКАТ ҚИЛИШИМИЗ ЛОЗИМ

Президент Ислом Каримовнинг 2005 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2006 йилда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги МАЪРУЗАСИ

Ҳурматли мажлис иштирокчилари!

Бугунги йиғилишимиздан кўзда тутилган мақсад – иқтисодиётимизни ривожлантириш, ислоҳ қилиш ва эркинлаштириш бўйича 2005 йил якунларини муҳокама этиш, эришилган натижаларни танқидий баҳолаб, 2006 йилдаги асосий устувор вазифа ва йўналишларни белгилаб олишдан иборат.

2005 йилнинг якунлари ҳақида гапирар эканмиз, шуни мамнуният билан қайд этмоқчиманки, ўтган йилда деярли барча макроиқтисодий кўрсаткичлар бўйича прогноз ҳажми ва кўрсаткичларига эришилди, аксарият кўрсаткичларнинг эса сезиларли даражада ошириб бажарилиши таъминланди.

2005 йилда ялпи ички маҳсулотнинг ўсиш суръатлари 7 фоизни, инфляция даражаси эса 7,8 фоизни ташкил этди.

Саноат ишлаб чиқариши 7,3 фоизга, жумладан, истеъмол товарлари ишлаб чиқариш 17,7 фоиз, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш эса 6,2 фоизга ўсгани қувончли ҳол, албатта.

2005 йил давлат бюджети ялпи ички маҳсулотга нисбатан кутилган 1 фоиз тақчиллик ўрнига 0,1 фоиз профицит билан бажарилди, унинг даромад қисми эса прогноз кўрсаткичларидан 39 фоиз зиёд бўлди.

Ялпи ички маҳсулотнинг барқарор суръатда ўсиб бораётгани, сўнгги икки йилда бу кўрсаткичнинг 7 фоиздан ортаётгани айниқса диққатга сазовор. Иқтисодиётнинг ўсиш кўрсаткичи 2000 йилга нисбатан 30,1 фоизни, 1991 йилга таққослаганда эса 28,2 фоизни ташкил этмоқда.

Бир масалага эътиборингизни алоҳида жалб қилмоқчиман.

Шуни таъкидлаш зарурки, Ўзбекистон эришаётган барқарор иқтисодий ўсиш суръатларининг асосий манба ва омиллари тариқасида дунё хомашё ва товарлар, аввало, нефть ва газ бозорларида мавжуд бўлган қулай конъюнктура ва қандайдир ташқи омиллар кўмаклашиб тургани йўқ.

Иқтисодиётимизда эришилган натижалар негизида аввало бозор ислоҳотлари ва мамлакатни модернизация қилишнинг пухта ўйланган модели ва узоқ муддатга мўлжалланган дастурини босқичма-босқич амалга ошириш бўйича олиб борилаётган тизимли, изчил ва қатъий ҳаракатлар турганини кузатиш қийин эмас .

Рухсатингиз билан 2005 йилда иқтисодиётимизни ислоҳ қилишнинг энг муҳим йўналишларига қисқача тўхталиб ўтмоқчиман.

Биринчи йўналиш – иқтисодиётни тизимли ва таркибий жиҳатдан – изчил янгилаш.

Бу борадаги ҳаракатлар аввало иқтисодиётда макроиқтисодий мутаносибликни таъминлаш, иқтисодий ўсишда етакчи ўрин тутиши лозим бўлган ишлаб чиқариш, соҳа ва тармоқларни жадал ривожлантириш, шу билан бирга, Ўзбекистоннинг ўзига хос демографик хусусиятлари, бандлик, аҳоли даромадларини кўпайтириш билан боғлиқ ва бошқа ўта муҳим муаммоларни ҳал этишга қаратилди.

Мамлакатимиз учун устувор бўлган мазкур вазифанинг аҳамиятини яна шу билан изоҳлаш лозимки, ички ва ташқи инвестицияларни киритишни талаб этадиган таркибий ўзгаришларни амалга оширмасдан туриб, хомашё етиштиришга йўналтирилган бирёқлама иқтисодиётдан халос бўлиш, том маънодаги иқтисодий мустақилликка эришиш мумкин эмас.

Кўрилаётган қатъий тадбир ва чоралар, амалга оширилаётган ислоҳотлар натижалари мамлакатда ишлаб чиқарилаётган ялпи ички маҳсулотнинг таркибига ижобий таъсир кўрсатмоқда. Етакчи соҳаларимиздан бўлмиш саноатнинг улуши 2002 йилдаги 14 фоиз ўрнига 2005 йилда 20,7 фоизни ташкил этгани ҳам бу фикрни тасдиқлайди.

Хизмат кўрсатиш соҳасини оладиган бўлсак, бу тармоқ ҳам жадал ривожланмоқда. Бу соҳанинг ялпи ички маҳсулот таркибидаги улуши 38,5 фоиздан ошгани, жумладан, коммуникация, транспорт ва алоқа тармоқлари бўйича хизмат кўрсатиш ҳажми беш йил мобайнида бир ярим баравар ўсгани бунинг яққол тасдиғидир.

Айниқса, кейинги йилларда телекоммуникация алоқаси ва молия-банк тизимида хизматларнинг янги турлари тез суръатлар билан ривожланаётгани эътиборга сазовор.

Сўнгги беш йилда суғурта хизматлари ҳажми 5 марта, лизинг операциялари деярли 6 марта, аудиторлик хизмати кўрсатиш, пул билан ҳисоблаганда, тахминан 9 марта ўсгани, табиийки, салмоқли натижа сифатида баҳолашга арзийди.

Мамлакатимиз иқтисодиётида амалга оширилаётган таркибий ислоҳотлар ва улардан кўзланган мақсадларнинг бажарилиши енгил саноатнинг жадал суръатда ривожланишида ҳам ўз ифодасини топмоқда.

Бу тармоқда 2005 йилда ўсиш суръати 2004 йилга нисбатан 12 фоизни ташкил этгани, шу жумладан, тўқимачиликда 17 фоиз, тикувчиликда 24,5 фоиз, трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқаришда 53 фоиз ўсиш кузатилганини қайд этиш зарур.

Замонавий техника ва ускуналар билан жиҳозланган корхоналарнинг ишга туширилиши, хорижий инвесторлар билан ҳамкорликда янги ишлаб чиқариш қувватларининг ташкил этилиши, жаҳон бозорига рақобатга бардошли тайёр енгил саноат маҳсулотларини экспорт қилиш ҳажмининг сезиларли даражада ортиб бораётгани – буларнинг барчаси мазкур жараённинг таркибий қисмларидир.

Энг муҳими, бундай ўзгаришлар натижасида янги иш ўринлари яратилмоқда, аҳоли, айниқса хотин-қизлар иш билан таъминланмоқда.

2005 йилда четга маҳсулот экспорт қилиш ҳажми 11,5 фоизга ўсгани юртимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар ва иқтисодиётни модернизация қилишда эришилаётган ютуқларнинг муҳим натижаси, десак, ўйлайманки, ҳеч қандай муболаға бўлмайди.

Айни пайтда умумий экспорт ҳажмида тайёр маҳсулот ва хизматлар улуши 50 фоиздан ошди.

Бу эса, ташқи савдода мустақиллик йилларидаги энг юқори кўрсаткич – 1,3 миллиард АҚШ доллари миқдоридаги ижобий сальдога эришиш имконини берди. Натижада мамлакатимизнинг олтин-валюта захираси 1,3 марта кўпайди, бу эса, аввало, иқтисодиётимизнинг ташқи бозор ўзгаришларига барқарорлиги ортиб бораётганидан далолат беради.

Ўзбекистон иқтисодиётида юз бераётган сифат ўзгаришларини баҳолаш учун эътиборингизни яна бир мисолга қаратмоқчиман. Агарки яқин-яқинларгача, яъни 2000 йилда экспорт таркибида пахта толасининг ҳиссаси 27,5 фоиз бўлган бўлса, 2005 йилда бу кўрсаткич 19 фоизни ташкил этганининг ўзи кўп нарсани билдиради, деб ўйлайман.

Шу даврда импортнинг таркиби ҳам ўзгариб, мамлакатга олиб кирилаётган умумий маҳсулот ҳажмида техника ва ускуналар улуши 44 фоиздан ортгани айниқса эътиборга лойиқ.

Шу билан бирга, иқтисодиёт тармоқларининг сифат жиҳатидан юксалиши кўп томондан инвестиция ҳажмидаги таркибий ўзгаришлар билан боғлиқ бўлиб, уларнинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 20 фоиздан ошди.

Марказлаштирилган ҳолда маблағ билан таъминлаш ҳажми қисқараётган бир пайтда корхоналар ва аҳолининг хусусий маблағ-қўйилмалари кескин

(Давоми 2-, 3-бетларда).

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ МАЖЛИСИ

10 февраль куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2006 йилда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг муҳим устувор йўналишларига бағишланган мажлиси бўлиб ўтди.
Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов маъруза қилди.

– 2005 йил якунлари ҳақида гапирар эканмиз, – деди Президентимиз, – шуни мамнуният билан қайд этмоқчиманки, ўтган йилда деярли барча макроиқтисодий кўрсаткичлар бўйича прогноз ҳажми ва кўрсаткичларига эришилди, аксарият кўрсаткичларнинг эса сезиларли даражада ошириб бажарилиши таъминланди.

Ўтган йилда ялпи ички маҳсулотнинг ўсиш суръатлари 7 фоизни, инфляция даражаси эса 7,8 фоизни ташкил этди. Саноат ишлаб чиқариши 7,3 фоизга, жумладан, истеъмол товарлари ишлаб чиқариш 17,7 фоиз, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш эса 6,2 фоизга ўсгани қувончли ҳол, албатта.

2005 йил давлат бюджети ялпи ички маҳсулотга нисбатан кутилган 1 фоиз тақчиллик ўрнига 0,1 фоиз профицит билан бажарилди, унинг даромад қисми эса прогноз кўрсаткичларидан 39 фоиз зиёд бўлди.

Мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. 2005 йилда тадбиркорлик учун қулай муҳитни такомиллаштиришга қаратилган чора-тадбирлар амалга оширилди. Ягона солиқ тўлови жорий этилиши туфайли солиқ идораларига тақдим этилиши зарур бўлган ҳисоботлар сони 10 марта қисқарди. Натижада рўйхатга олинган кичик бизнес корхоналари сони 31,5 мингга кўпайди.

Юртбошимиз таъкидлаганидек, ҳисобот даврида иқтисодиётни тизимли ва таркибий жиҳатдан изчил янгилаш борасида кўрилган қатъий тадбир ва чоралар мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган ялпи ички маҳсулотнинг таркибига ижобий таъсир кўрсатди. Хизмат кўрсатиш соҳаси ҳам жадал ривожланди. Иқтисодиётни либераллаштириш жараёнларини кенгайтириш ва чуқурлаштириш бўйича муҳим ишлар амалга оширилди. Моддий ресурслар ва тайёр маҳсулотларни реализация қилиш ва улардан фойдаланиш тизимини либераллаштириш йўлида ҳал қилувчи қадам қўйилди.

Хусусий секторни кенгайтириш, кичик бизнес, фермер хўжаликлари ва тадбиркорликни жадал ривожлантириш борасида туб бурилишга эришилди. Мамлакатимиз раҳбари қайд этганидек, 2005 йил кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг жадал ривожланишида туб бурилиш йили бўлди.

Яна бир муҳим йўналиш – давлат ва назорат тузилмаларининг корхоналар молия-хўжалик фаолиятига аралашувини кескин қисқартириш, хўжалик субъектлари ҳамда тадбиркорликнинг иқтисодий эркинлиги ва ҳуқуқларини сезиларли даражада кенгайтириш бўйича салмоқли ишлар амалга оширилди.

Ўтган йилда демократик янгиланиш ва иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, иқтисодиётни эркинлаштириш йўлида улкан қадамлар қўйилди. Шунинг эвазига мамлакат иқтисодий тараққиётининг барқарор суръатлар билан юксалиши, аввало, ялпи ички маҳсулот ва инвестицияларнинг ўсишида, ташқи савдо соҳасида катта ҳажмда ижобий сальдога эришишда, давлат бюджетини профицит билан бажаришда, кўпгина социал муаммоларни ечишда сезиларли натижалар қўлга киритилди.

– Ўтган йил якунлари бизга мамнуният, ғурур ва ифтихор бағишлайди, – деди давлатимиз раҳбари. – Ватанимиз учун мураккаб келган йилда шундай салмоқли натижаларга эришган халқни енгиб бўлмайди. Юртимизда жорий йилда ҳам ана шу тараққиёт суръатлари барқарорлик касб этиши шубҳасиз.

Президентимиз 2006 йилда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг муҳим устувор йўналишлари хусусида атрофлича тўхталди.

Мажлисда Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси раиси Г.Саидова, молия вазири Р.Азимов, меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазири О.Обидов, адлия вазири Б.Мустафоев, Олий хўжалик суди раиси А.Ишметов, Бухоро вилояти ҳокими С.Ҳусеновнинг ахбороти тингланди.

Мажлисда муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

(ЎзА).

Бобур таваллудининг 523 йиллигига

«ҲАЖРИЙ» БОБУР ЭМАСМИ?

Профессор Раҳим Мусулмонқуловнинг «Дарахти дўсти биншон...» («Дўстлик дарахтин ўтқаз...») деб номланган бир тўплами бор. Номидан ҳам маълум бўлиб турганидек, ундан адабий алоқаларга бағишланган ва шунинг учун ўзаро бир-бирини тўлдирадиган ўн уч мақола ва тақриз ўрин олган.

Биз учун қувонарли томони шундаки, тўпламдаги олти мақолаю бир тақриз ўзбек ва тожик адабиётлари ҳамдўстлиги ҳақида. Шунинг ўзиёқ Раҳим Мусулмонқулов — тожик-ўзбек адабий алоқаларини тадқиқ этувчи мутахассислардан бири, дейишга асос бўлади. «Замон талаби ва адабий алоқа» мақоласида Юсуф Хос Ҳожиб, Сайфи Саройи, Ҳайдар Хоразмий, Лутфий, Навоий, Амир Шайхим Суҳайлий, Бобур, Турди, Мунис, Муқимий, Фурқат каби ўзбек шоирлари ижодининг форс-тожик адабиёти билан алоқадорлиги, «Улуғ дўстлик (Жомий ва Навоий)»да бу икки доҳий санъаткорнинг ҳамкору ҳамнафаслиги қаламга олинган.

«Ҳажрий» Бобур эмасми? (Бобур назарий рисоласининг бир аҳамияти хусусида)» мақоласи эса бевосита бобуршуносликка дахлдорки, унда Р. Мусулмонқулов «Аруз рисоласи»даги «Ҳажрий» тахаллусли шоирга нисбат берилган шеърий парчалар ҳам Бобурнинг ўзиники, «Бобур» ва «Ҳажрий» — бир шахс, деган ғояни илгари суради ва шу тариқа адабиётшунослигимиздаги бу баҳсли масалага асосли аниқликлар киритади. Шунинг учун ҳам бу мақолани филология фанлари номзоди Нусратулла Жумаев таржима қилиб, «Ёшлик» журналининг 1988 йилги 11-сонида чоп эттирди. «Туташ қарашлар» тақризида А. Б. Куделиннинг «Ўрта асрлар араб поэтикаси» (М., 1983) китоби билан бирга ўзбек олими Ёқубжон Исҳоқовнинг «Навоий поэтикаси» (Тошкент, 1983) тадқиқоти таҳлил этилади.

(Давоми 4-бетда).

«Ташаббус – 2006»

Илк босқич

Вилоят шаҳар ва туманларида фермер, тадбиркор ва ҳунармандларнинг республика Президенти соврини учун «Ташаббус – 2006» кўрик-танлови бошланди.

Дастлабки тадбир Бўкада бўлиб ўтди. Йигирма нафар фермер, йигирмадан зиёд тадбиркор ва ўттиз саккиз нафар ҳунарманд ўзлари раҳбарлик қилаётган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик тузилмалари тайёрлаётган саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳамда ҳунармандчилик буюмларини кўргазмада намойиш этдилар.

Тадбирнинг тантанали қисми тугагач, иштирокчилар ўзлари раҳбарлик қилаётган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик тузилмалари ҳақида қисқача маълумот бердилар, иқтисодий ва ҳуқуқий билимларини намойиш этдилар, саволларга жавоб бердилар. Ғолибларни аниқлашда

(Давоми 4-бетда).

СУРАТДА: Бўка туманида ўтган танлов ғолиблари (чапдан) С. Тошматова, Ш. Эшматова ва А. Эргашева.

Даврон АҲМАД олган сурат.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ

ТАКЛИФ БЎЛСА – БЕМАЛОЛ

Тошкент туманида ёшларнинг таклиф ва мулоҳазалари билан бевосита танишиб бориш учун «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг «Ишонч» телефонлари ишга туширилди.

Унинг рақамлари 31 та умумтаълим мактаби, 3 та касб-ҳунар коллежи ҳамда 4 та ҳарбий қисмга маълум қилинди. Қўнғироқларни мунтазам қайд этиб бориш мақсадида алоҳида журнал тутилиб, ҳар бир таклиф ёзиб борилади. Ҳаракатнинг туман кенгаши йиғилишида таклифлар кўриб чиқилади, улар юзасидан чора-тадбирлар белгиланиб, муаммо ва камчиликлар бартараф этилишига кўмаклашилади.

МАКТАБДА МУШОИРА

Тошкент туманидаги 11-умумтаълим мактабида «Камалак» болалар ташкилоти, маданият ва спорт ишлари бўлими ҳамда марказий кутубхона ҳамкорликда «Навоийни ўрганиб, камолот топамиз» мушоира кечаси ўтказишди.

Тадбир ташкилотчилари улуғ ўзбек мутафаккир шоири Алишер Навоийнинг ҳаёти ва фаолияти, унинг рубоий ва ғазалларининг мазмун-моҳияти ҳақида гапириб беришди. Шунингдек, ўқувчилар алломанинг шеър, ғазалларидан парчаларни ёддан ўқиб, йиғилганларни хушнуд этдилар.

Мўмин ИБОДОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

ЭРИШИЛГАН ЮТУҚЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАБ, ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ ИЗЧИЛ ҲАРАКАТ ҚИЛИШИМИЗ ЛОЗИМ

ошиб бормоқда, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ва тижорат банклари ресурслари фаол жалб этилмоқда.

Буни 2005 йилда номарказ инвестиция манбалари улуши 76,6 фоизни ташкил этгани, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ва кредитлар ҳажми эса қарийб 1,5 баробар кўпайгани ҳам кўрсатиб турибди.

Диққат марказимизда бўлиб келган иккинчи масала – бу иқтисодиётни либераллаштириш жараёнларини кенгайтириш ва чуқурлаштириш билан боғлиқ.

Бу борада асосий эътибор солиқ юкини камайтириш, солиқ-бюджет сиёсатини либераллаштириш ва унификация қилиш, солиққа тортиш тартибини соддалаштириш, солиқ ва молия органлари масъулиятини кучайтиришдек аниқ мақсадларга йўналтирилган сиёсатни амалга оширишга қаратилганини таъкидлаш жоиз.

2005 йилда юридик шахслар даромадлари (фойда)дан олинадиган солиқ ставкаси 18 фоиздан 15 фоизга туширилди, бу эса қарийб 40 миллиард сўмлик маблағни корхоналар ихтиёрида қолдириш имконини берди. Ягона ижтимоий тўлов ставкаси 31 фоизгача қисқартирилди, жисмоний шахсларни солиққа тортиш тизими ўзгартирилди, мулк солиғи ставкаси эса 3,5 фоизгача камайтирилди.

Амалда жами 15,2 фоизни ташкил этган солиқ ва тўловлар ўрнига 13 фоиз миқдоридаги ягона солиқ тўловининг жорий этилиши тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришда айниқса кичик корхоналар учун муҳим аҳамиятга эга бўлди. Бу ўз навбатида кичик корхоналарга фақат 2005 йилнинг иккинчи ярмида қарийб 10 миллиард сўм маблағни тежаш имконини берди.

Солиқ юкини камайтириш борасида кўрилган чоралар туфайли давлат бюджетига тўпланаётган киримлар, яъни фискал чегирмалар 22,6 фоизгача қисқартирилди.

Натижада корхоналар ихтиёрида қолдирилган 130 миллиард сўмдан зиёд пул уларнинг айланма маблағларини тўлдиришга йўналтирилди ва молиявий аҳволини мустаҳкамлашда муҳим омил бўлиб хизмат қилди.

Нақд пул олишдаги чекловларнинг бекор қилиниши ва бу борадаги талабларга банклар томонидан қатъий риоя этилиши, нақд пул тушумининг ўз вақтида ва тўлиқ топширилиши устидан назоратнинг кучайтирилиши банк-кредит тизимини либераллаштиришда муҳим қадам бўлди.

Тижорат банклари учун уларнинг Марказий банкдаги корреспондентлик ҳисоб рақамларидан чекловсиз фойдаланиш имконияти яратилгани, шунингдек, нақд ва нақд бўлмаган пул айланмаларини унификация қилиш бўйича кўрилган кейинги чора-тадбирлар, нақд пулсиз ҳисоб-китобнинг илғор шакли бўлган пластик карточкаларнинг амалиётда кенг жорий этилиши туфайли ўтган йилда бундай карточкаларнинг сони тахминан беш баробар ортгани муҳим аҳамиятга эга, албатта.

2005 йилда биз ташқи савдони либераллаштиришда, жаҳон хўжалик алоқаларига интеграциялашув борасида янада салмоқли натижаларга эришдик.

Бунда мамлакатимизда ишлаб чиқарилган маҳсулотларни экспорт қилишни рағбатлантириш, экспорт-импорт операцияларини

(Давоми. Боши 1-бетда).

божхона тарифлари орқали тартибга солишни янада такомиллаштириш, божхона тўловларини унификация қилиш, солиқ ва божхона маъмуриятчилиги билан боғлиқ жараёнларни соддалаштириш бўйича кўрилган чора-тадбирлар катта роль ўйнади.

Учинчидан – 2005 йилда моддий ресурслар ва тайёр маҳсулотларни реализация қилиш ва улардан фойдаланиш тизимини либераллаштириш йўлида ҳал қилувчи қадам қўйилди.

Бугун тўла ишонч билан айтиш мумкинки, тадбиркорларга, аввало, кичик бизнес субъектларига асосий, шу жумладан, талаб катта бўлган моддий ресурслардан фойдаланиш имконини берадиган барқарор бозор механизми шаклланди.

Биржа савдоларидаги айланма маблағлар ҳажми 2001-2005 йиллар мобайнида 5,5 баробар ортди. Ҳозирги кунда улгуржи савдо айланмасининг учдан бир қисми биржа савдолари ҳиссасига тўғри келмоқда. Ваҳоланки, 2000 йилда бу кўрсаткич атиги 8,5 фоиздан иборат бўлган эди.

Шуни алоҳида таъкидлаш ўринлики, биржа савдоларида маҳсулот савдосидан энг кўп фойдани кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари олмоқда. Бугунги кунда кичик бизнес субъектлари товар-моддий ресурсларга бўлган ўз эҳтиёжининг қарийб 70 фоизини биржа савдоларида қилинаётган харидлар ҳисобидан таъминламоқда.

Барчамизга маълумки, 2005 йилда Тошкентда биринчи бор ўтказилган Халқаро пахта ярмаркаси муҳим аҳамиятга эга бўлди. Бу анжуманда дунёнинг 26 мамлакатида фаолият кўрсатаётган 200 та хорижий компаниянинг 340 нафар вакили иштирок этди. Ярмарка натижаларига кўра, пахта хомашёсини харид қилувчи Хитой, Россия, Ҳиндистон, Жанубий Корея, Сингапур, Бангладеш, Бирлашган Араб Амирликлари ва бошқа давлатлар билан 122 та шартнома тузилди.

Ярмарка пахта маҳсулотини сотиш ва уни қайта ишловчиларга воситачиларсиз, тўғридан-тўғри етказиб бериш механизми янада эркинлашишига, харидор мамлакатлар географиясини кенгайтиришга имкон берди.

Тошкентда ўтказилган ярмарка Ўзбекистон дунёда пахта толасини ишлаб чиқарадиган етакчи давлатлардан бири сифатида жаҳон пахта бозорида фаол роль ўйнаши мумкинлигини яна бир бор яққол кўрсатди.

Тўртинчидан – хусусий секторни кенгайтириш, кичик бизнес, фермер хўжаликлари ва тадбиркорликни жадал ривожлантириш борасида туб бурилишга эришилди.

2005 йилда давлат корхоналарини бутунлай, шунингдек, давлат акция пакетларини асосан хусусий мулкдорларга сотиш масаласига алоҳида эътибор қаратилди. Натижада 980 та объектдан 902 таси хусусий мулкка айлантирилди. 2000-2005 йиллар давомида жами 4 минг 660 та корхона ва объект хусусий мулкдорларга сотилди.

Масалан, Самарқанд чой қадоқлаш фабрикаси, "Оҳангаронцемент", "Бухорогипс", "Паркентсувқурилиш" акциядорлик жамиятлари каби йирик корхоналар тўлиғича хусусий мулкдорларга сотилди.

Хусусийлаштириш жараёнининг сўнгги йиллардаги ўзига хос жиҳати давлат активлари ва акция пакетларининг нолга тенг харид қиймати бўйича тўлиқ ҳажмда сотилаётганида намоён бўлмоқда .

Кейинги уч йил мобайнида 396 та корхона ва объект 43,2 миллиард сўмлик инвестиция киритиш мажбурияти билан нолга тенг харид қийматида сотилди. Низом жамғармасида давлат улуши бўлган хўжалик субъектлари сони 2001 йилдагига нисбатан уч баробар қисқарди.

Бугунги кунда мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган ялпи ички маҳсулотнинг қарийб 76 фоизи, саноат маҳсулотларининг 78 фоиздан ортиғи, қишлоқ хўжалиги ва чакана савдо айланмасининг деярли барча маҳсулотлари нодавлат сектор улушига тўғри келмоқда. Нодавлат секторда 77 фоиз ёки иқтисодиётда банд бўлган кишиларнинг тўртдан уч қисми меҳнат қилмоқда.

Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, 2005 йил кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг жадал ривожланишида туб бурилиш йили бўлди.

Бугунги кунда ушбу соҳа нафақат иқтисодиётнинг ўсиш суръатларини жадаллаштиришда, балки мамлакатимиз учун ниҳоятда муҳим бўлган бандлик ва аҳоли даромадларини ошириш масалаларини ҳал этишда ҳам етакчи ўрин тутмоқда.

Бунга кўп жиҳатдан ҳуқуқий базани мустаҳкамлаш, иқтисодиётнинг мазкур сектори учун барқарор қулайлик, имтиёз ва кредитлар тизимини шакллантириш масалаларига жиддий эътибор берилаётгани туфайли эришилди. 2005 йилнинг ўзида кичик бизнес объектлари 31,5 мингтага кўпайди ва уларнинг сони 310 мингтадан ортди.

Ҳозирги кунда кичик тадбиркорлик (бизнес)нинг ялпи ички маҳсулот ҳажмидаги улуши 38,2 фоизни ташкил этмоқда. Бугун иқтисодиётда банд бўлган аҳолининг 65 фоиздан кўпроғи мазкур соҳада фаолият юритмоқда. Янги яратилаётган иш ўринларининг 85 фоизи айнан кичик бизнес ҳиссасига тўғри келмоқда.

Ўтган йили қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини тубдан ислоҳ қилиш ва биринчи галда қишлоқда фермер хўжаликларини жадал ривожлантириш масаласига катта эътибор қаратилди.

Мамлакатимиз фермер хўжаликларида бугунги кунда 1 миллиондан зиёд киши банд бўлиб, 2005 йилги пахта хомашёсининг 66 фоизи, ғалланинг 55 фоиздан ортиғи фермер хўжаликлари томонидан етиштирилди.

Бешинчидан – 2005 йилда давлат ва назорат тузилмаларининг корхоналар молия-хўжалик фаолиятига аралашувини кескин қисқартириш, хўжалик субъектлари ҳамда тадбиркорликнинг иқтисодий эркинлиги ва ҳуқуқларини сезиларли даражада кенгайтириш бўйича салмоқли ишлар амалга оширилди.

Текширувлар сони 2001 йилдагига нисбатан 2,5 баробардан кўпроқ камайди.

Илгари хўжалик субъектлари томонидан топширилган давлат статистик ҳисоботларининг умумий сони икки баробар, ойлик ҳисоботлар сони эса 5 баробарга қисқарди, рухсат бериш билан боғлиқ 12 та процедура бекор қилинди, ҳисобот маълумотларини ноқонуний талаб қилганлик учун жавобгарлик кучайтирилди.

Ягона солиқ тўловларининг жорий этилиши муносабати билан солиқ идораларига тақдим этиладиган солиқ ҳисоб-китоблари бўйича ҳужжатлар сони 10 баробар қисқарди.

Назорат идораларининг хўжалик субъектлари ва тадбиркорлик объектларини текшириш натижалари бўйича қабул қилган барча қарорларини суд идоралари орқали амалга ошириш тартиби ўрнатилди.

Бундай тартиб ўз-ўзича мазкур субъектларга нисбатан турли санкцияларни қўллашни ҳам тубдан ўзгартириш, яъни уни суд қарори билан ўрнатишни белгилаб беради.

Шундай қилиб, хўжалик субъектлари фаолиятидаги ўзаро масала ва талабларни турли даражадаги давлат бошқаруви идораларида кўриш ва ҳал қилиш каби ўз умрини ўтаб бўлган амалиётга бутунлай барҳам бериш борасида қатъий қадамлар қўйилди. Бугун бундай масалалар, ҳуқуқий демократик давлатларда бўлганидек, истисносиз равишда суд орқали ҳал этилади.

Сўнгги йилларда хўжалик судлари тизими анча мустаҳкамланди, умумий юрисдикция судларининг функциялари фуқаролик ва маъмурий-жиноий ишлар бўйича алоҳида ажратилди.

Шу борада хўжалик судларининг фаолияти алоҳида аҳамият касб этмоқда. 2001-2005 йилларда улар томонидан кўрилган ишлар сони 3,7 баробар, жумладан, маъмурий ҳуқуқбузарлик ҳолатлари бўйича ишлар сони 4 баробардан кўпроқ ошгани ҳам шундан далолат беради.

Кўрилган ишларнинг аксарияти тадбиркорлар ва хўжалик субъектлари фойдасига ҳал қилинаётганини алоҳида таъкидлаш жоиз. Фақат 2005 йилнинг ўзида уларнинг фойдасига 45 миллиард сўмдан ортиқ маблағ ундирилди.

Бозор ислоҳотларини чуқурлаштириш ва тадбиркорлик тузилмалари фаолиятига аралашувни чеклаш масалаларини ҳал этишда биз **маъмурий ислоҳотларни амалга оширишга** алоҳида эътибор беришимиз даркор.

Ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва иқтисодиётни эркинлаштириш масалалари эски замон иллати бўлган бюрократик бошқарув тизимини бартараф этиш билан бевосита боғлиқ эканини исботлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ, деб ўйлайман. Тан олиш керакки, республикада амалга оширилаётган маъмурий ислоҳотлар марказ ва жойлардаги бошқарув органлари тузилмаларини такомиллаштиришга сезиларли таъсир қилди, бошқарув ходимлари ва уларнинг фаолияти билан боғлиқ харажатларни анча қисқартириш имконини берди.

2001-2005 йиллар мобайнида бошқарув ходимларининг умумий сони 75 минг кишига ёки 35,5 фоизга, жумладан, республика органлари бўйича 21 фоиз, маҳаллий бошқарув органлари бўйича 63,5 фоиз, хўжалик бошқарув органлари бўйича 30,5 фоизга қисқартирилди.

Лекин бу тизим, кўрилаётган кескин чораларга қарамасдан, афсуски, ҳали-бери ўзининг салбий кучи ва таъсирини йўқотгани йўқ. Афсуски, кўпчилик олиб борилаётган маъмурий ислоҳотларни ҳанузгача бошқарувчилар сонини шунчаки қисқартиришдан иборат, деб нотўғри тушунмоқда.

Маъмурий ислоҳотларнинг натижалари аввалambor бошқарув тузилмаларининг маъно-мазмуни ва мақсадларининг ўзгариши, уларнинг бошқарув ва назорат ваколатларининг кескин қисқартирилиши, керак бўлса, барҳам топиши, шунингдек, хўжалик субъектларининг ишига ноқонуний аралашувга, уларнинг фаолиятини чеклашга қаратилган хатти-ҳаракатларга йўл қўймаслик билан узвий боғлиқ.

Буни барча бўғиндаги, айниқса, марказда ва вилоятларда лавозимда ўтирган катта-кичик раҳбарлар аниқ тушуниб олиши ва ҳаётга қатъий татбиқ этиши зарур.

Иқтисодиётимиздаги сифат ўзгаришлари, бозор ислоҳотлари йўлидан илгари бориш ҳақида гапирганда яна бир бор таъкидламоқчиман: биз ислоҳотларни шунчаки ислоҳот учун амалга оширмаяпмиз. **Ислоҳотлар қандай самара бераётгани, улар одамларнинг ижтимоий аҳволига қандай таъсир кўрсатаётганини ҳисобга олиш муҳим аҳамиятга эга.**

2005 йилда бюджет соҳаси хизматчиларининг ойлик иш ҳақи, пенсиялар, стипендия ва нафақалар ўртача 40 фоизга оширилди. Ўз навбатида, бу аҳолининг реал даромадларини 22 фоизга кўпайтириш учун асос бўлди.

Одамларнинг дунёқараши, менталитети ўзгариб, улардаги ижтимоий боқимандалик ва фақат давлатдан ёрдам кутиб яшаш кайфияти барҳам топмоқда.

Хусусийлаштириш, хусусий мулкни мустаҳкамлаш, кичик корхоналар, микрофирмалар, фермер хўжаликлари ташкил этиш ва тадбиркорликни рағбатлантириш ҳисобидан мамлакатимизда демократик жамиятнинг асоси ва таянчи сифатида ўрта синф амалда шаклланмоқда.

Биринчи навбатда бу – ўз кучи ва имкониятига таяниб-суяниб яшайдиган, ўзини, оиласини боқаётган ва давлатга ҳам катта наф келтираётган, ўзининг мустақил тижорат ишига эга бўлган мулкдор-тадбиркорлардир.

Айнан ана шундай одамлар жамиятимизнинг таянчи бўлиб, унинг ижтимоий асосини ташкил этади. Чунки айнан шулар демократик ва бозор ислоҳотларини давом эттириш ва чуқурлаштиришдан, мамлакатни барқарор ва изчил ривожлантиришдан кўпроқ манфаатдор эканини таъкидлаш зарур.

Шундай қилиб, мамлакатимизнинг 2005 йилдаги иқтисодий ривожланиш натижаларини якунлар эканмиз, лўнда қилиб айтганда, шуни таъкидлаш керакки, **ўтган давр мобайнида демократик янгиланиш ва иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, иқтисодиётни эркинлаштириш йўлида, ҳеч шубҳасиз, улкан қадамлар қўйилди.**

Шунинг эвазига иқтисодий тараққиётимизнинг барқарор суръатлар билан юксалиши, аввало ялпи ички маҳсулот ва инвестицияларнинг ўсишида, ташқи савдо соҳасида катта ҳажмда ижобий сальдога эришишимизда, давлат бюджетини профицит билан бажаришда, кўпгина социал муаммоларни ечишда сезиларли натижаларни қўлга киритдик.

Ҳурматли мажлис иштирокчилари!

Энди мамлакатимизни 2006 йилда иқтисодий ривожлантириш бўйича режа ва мақсадларимиз, бошлаган ислоҳотларни янада чуқурлаштиришга қаратилган устувор вазифалар ҳақида қисқача тўхталиб ўтмоқчиман.

2006 йилда **иқтисодиётнинг юқори ўсиш суръатларини, барқарор ва мутаносиб макроиқтисодий кўрсаткичларни таъминлаш масалалари** доимий диққат марказимизда бўлмоғи даркор.

Бу аниқ мақсадли вазифани амалга ошириш учун 2006 йилда ялпи ички маҳсулотни 7,2 фоизга, аҳоли жон бошига ҳисоблаганда эса 6 фоизга кўпайтириш кўзда тутилмоқда. 2006 йилда иқтисодий ривожланиш, аввалambor, саноат маҳсулотлари ҳажмини кўпайтириш (9 фоиз), қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш (5,2 фоиз), хизмат кўрсатиш соҳаси (13,2 фоиз) ва савдонинг (8,5 фоиз) ўсиши ҳисобига таъминланади. Йил давомида инфляция даражасини чеклаш ва унинг 6-8 фоиз даражада бўлишини таъминлаш мўлжалланмоқда.

Ишлаб чиқаришни жадал ривожлантириш учун мустаҳкам пойдевор яратишда, **биринчидан, бюджет ва солиқ ислоҳотларини чуқурлаштириш, солиқ тизимини соддалаштириш ва унификация қилиш ҳамда солиқ юкини янада камайтириш мўлжалланмоқда.**

Бу мақсадга эришиш учун 2006 йилда даромад солиғи ставкалари сезиларли даражада – 15 фоиздан 12 фоизга, ягона ижтимоий тўлов 25 фоизгача камайтирилади. Қимматбаҳо қоғозлар бозорига қизиқишни орттириш ва унинг иштирокчилари даромадларини кўпайтириш мақсадида дивидендлар ва фоизлар бўйича даромад солиғи 15 фоиздан 10 фоизга туширилди.

Экология солиғи ва савдо қилиш ҳуқуқи учун ойлик йиғим бекор қилинди. Бундан ташқари, солиққа тортиладиган базадан ишлаб чиқариш билан боғлиқ қатор харажатлар чиқариб ташланди.

Бу соҳада кўзда тутилган чора-тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида, дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, корхоналар ва хўжалик тузилмалари ихтиёрида қўшимча 250 миллиард сўм маблағ қолади. Бу маблағлар ишлаб чиқариш, инвестиция мақсадлари ҳамда ходимлар иш ҳақини оширишга йўналтирилиши тавсия қилинади.

Солиқ юкини сезиларли равишда енгиллаштириш бўйича кўзда тутилган чора-тадбирларни амалга ошириш борасидаги энг муҳим вазифа – ишлаб чиқаришни фаоллаштиришнинг муҳим омили бўлмиш харид талабининг жадал ўсишини таъминлашдир.

Бу ҳақда гапирганда, биз нафақат аҳоли талабини назарда тутамиз, балки корхоналар ва тадбиркорлик тузилмалари айланма маблағлари ҳажмининг кўпайиши ҳисобига харид талабининг ўсишини ҳам инобатга оламиз. Умумий талабнинг ўсиши деярли барча товарлар, шу жумладан, истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни ошириш учун кучли рағбатлантирувчи омилларни яратади. Шу борада аввало ишчиларнинг иш ҳақи, аҳолимизнинг даромадлари ўсишини таъминлашимизни кўзда тутамиз.

2006 йилда бюджет ташкилотлари ходимлари иш ҳақининг икки босқичда оширилиши кўзда тутилган.

Бунинг натижасида ўртача ойлик иш ҳақининг 1,4 маротаба ошиши таъминланади. Худди шундай миқдорда нафақа, пенсиялар, стипендия ва бошқа ижтимоий кўмаклар ҳам кўпаяди.

Кичик бизнес, фермер ва деҳқон хўжаликларини ривожлантиришга қаратилган ишларни изчил давом эттириш, йирик ва кичик ишлаб чиқарувчилар ўртасидаги кооперацияни, шунингдек, касаначиликни кенгайтириш аҳоли даромадларининг ўсишида муҳим омил бўлади.

Буларнинг барчасини инобатга олганда, аҳолининг реал пул даромадлари, ҳисоб-китоблар бўйича, камида 20 фоизга ўсиши керак.

Биз тадбиркорликнинг мана шу йўналишларини рағбатлантириш юзасидан аниқ чоралар кўришимиз, бунда микрокредитлаш ҳамда микролизинг механизмлари ва ҳажмини кенг ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратишимиз зарур. Шу мақсадлар учун хизмат қиладиган "Микромолиялаш тўғрисида" қонун қабул қилишни тезлаштиришимиз зарур.

Мазкур вазифани амалга оширишнинг механизми ва воситаси сифатида барча ҳудудларда ўз филиалларига эга бўлган ихтисослашган банк ташкил қилиниши ва у кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига микрокредитлаш ва микролизинг бўйича турли хизматлар кўрсатиши даркор. Бундай банкни ташкил қилишга жорий йилнинг биринчи чорагида киришиш лозим.

Бу борада ечилиши зарур бўлган энг муҳим масала – банкнинг устав фондини ташкил қилиш учун унинг манбаини топиш, кредит процентини 5 фоиздан оширмаслик ва бериладиган кредитларни қайтариш кафолатларини аниқлаш ва ишга солишдан иборат.

Харид талабини ошириш ва рағбатлантириш мақсадида узоқ муддат фойдаланиладиган товарларни сотиб олиш учун аҳолига, айниқса қишлоқ аҳолисига кредит ажратишни кескин кўпайтиришимиз керак. Ҳозирги вақтда фақат енгил автомобиль харид қилишни кредитлаш кенг қўлланмоқда, холос.

Айни пайтда мебель, телевизор, холодильник, кир ювиш машиналари, мураккаб маиший ва бошқа электрон техникани сотиб олиш учун кредит ажратишнинг талай имкониятлари мавжуд.

Барча банкларнинг бу йўналишдаги фаолиятини кучайтириш лозим. Марказий банк тижорат банклари, Савдо-саноат палатаси билан биргаликда, бир ой муддатда, аввало ўзимизда ишлаб чиқариладиган, узоқ муддат фойдаланадиган товарларни харид қилиш учун аҳолига кредит ажратиш ва олинган кредитларни қайтаришни кафолатлаш чора-тадбирлари бўйича Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

Олдимизда турган бундай вазифаларни бажариш, иқтисодиётимизда мавжуд бўлган кўпгина муаммоларни ечиш учун банк тизимида олиб борилаётган ислоҳотларни янада чуқурлаштиришимиз ва кенгайтиришимиз даркор.

Бугунги кунда банклар фаолияти хўжалик субъектлари, кичик бизнес, фермерлик ҳамда хусусий тадбиркорлик вакилларининг жиддий эътирозларига сабаб бўлаётганини очиқ тан олишимиз лозим.

Банк тизимида пул-кредит сиёсати мутаносиблигини таъминлашнинг замонавий воситалари, шунингдек, бошқарув механизмларининг бозор ва монетар агрегатларидан суст фойдаланилмоқда.

Банкларнинг капиталлашуви ва молиявий барқарорлигини ошириш, уларнинг ресурс базасини аҳоли ва хўжалик субъектларининг бўш маблағларини жалб қилиш ҳисобига кўпайтириш борасидаги вазифалар етарли даражада бажарилмаяпти.

Марказий банк ва тижорат банклари биринчи навбатда мижозларнинг депозит ҳисоб рақамларидаги нақд пулларининг ҳеч қандай қийинчиликсиз бемалол берилиши, нақд ва нақд бўлмаган пул муомаласини тўлиқ унификация қилиш ҳисобига аҳоли ва бизнес вакилларининг банк тизимига бўлган ишончини мустаҳкамлаш учун барча куч ва имкониятларини сафарбар этмоғи зарур.

Банкдан ташқари пул айланмасини кескин қисқартириш ва пул муомаласини мустаҳкамлаш, миллий валюта барқарорлигини ошириш, чакана савдо ва хизмат кўрсатиш соҳасида ҳисоб-китобларни амалга оширишда пластик карточкалардан фойдаланишни кенгайтириш масалалари бундан буён ҳам эътиборимиз марказида бўлиши даркор.

Банклараро бозорда рақобат муҳитини яратиш, банк ва лизинг хизматлари сегментларини ривожлантириш, микрокредитлар ажратишни сезиларли даражада кенгайтириш учун барча имкониятларни ишга солиш зарур.

Барчамиз бир фикрни тушуниб олишимиз керак: кутилаётган иқтисодий ўсиш бизнинг бюрократик тўсиқларни, бизнес юритишда хавф етказаётган барча сабабларни бартараф этиш, тадбиркорлик фаолияти эркинлигини таъминлаш борасидаги ишларимиз билан чамбарчас боғлиқ. Шу борада маъмурий ислоҳотлар доирасида лицензиялар ва турли рухсатномалар беришни кескин қисқартиришни давом эттириш лозим.

Адлия вазирлиги, Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси, Савдо-саноат палатаси икки ой муддатда амалдаги рўйхатга олиш, бизнес юритиш учун лицензия ва рухсатнома бериш тизимини яна бир бор чуқур инвентаризация қилсин ҳамда Вазирлар Маҳкамасига янги корхоналар ва бизнес ташкилотларини рўйхатга олишнинг аксарият ҳолларда хабардор қилиб қўйиш тизимига ўтиш бўйича таклифлар киритсин.

Иккинчи муҳим устувор йўналиш – таркибий ислоҳотлар ва иқтисодиётни модернизациялашни янада чуқурлаштириш, унинг кўламини кенгайтириш, хорижий инвестицияларни жалб қилиш учун зарур шароитларни яратишдан иборатдир.

Биз 2006 йилда нефть-газ мажмуида, электр энергетикаси ва рангли металлургия соҳасида ишлаб чиқаришнинг барқарор ҳажмларини таъминлашимиз керак. Машинасозлик, енгил саноат, биринчи галда, ип-газлама ва тикувчилик саноатини янада юқори суръатлар билан ривожлантириш зарур.

Бу устувор вазифани амалга ошириш натижасида иқтисодиёт таркибида сифат ўзгаришларини таъминлаш, яъни 2010 йилгача саноатнинг, шу жумладан, қурилиш индустриясининг ялпи ички маҳсулотдаги улушини босқичма-босқич 24-26 фоизгача, хизмат соҳасининг улушини 45-47 фоизгача кўпайтириш даркор.

Бизнинг фаолиятимизда углеводород хомашё захираларининг юқори суръатларда ўсишини таъминлаш, энергетика мажмуасига қарашли тармоқларни тез суръатлар билан ривожлантиришга қаратилган геологик қидирув ишларини жадал ва кенг кўламда олиб бориш учун хорижий инвесторларни жалб қилиш муҳим аҳамият касб этади.

Саноат ишлаб чиқаришининг ҳудудий жойлашуви ва таркибини такомиллаштириш масаласини тубдан ҳал этиш лозим. Бу борада маҳаллий хомашёни қайта ишлаш билан шуғулланадиган ва рақобатга бардошли тайёр маҳсулот ишлаб чиқарадиган кичик корхоналар ва микрофирмалар ташкил этишга устувор аҳамият беришимиз керак.

Вазирлар Маҳкамаси, Қорақалпоғистон Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари икки ой муддатда замонавий ишлаб чиқариш яхши ривожланмаган аҳоли пунктларида кичик корхоналар ёки маҳаллий хомашё асосида маҳсулот ишлаб чиқараётган йирик корхоналарнинг филиалларини

(Давоми 3-бетда).

ЭРИШИЛГАН ЮТУҚЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАБ, ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ ИЗЧИЛ ҲАРАКАТ ҚИЛИШИМИЗ ЛОЗИМ

ташкил этиш борасида махсус дастур ишлаб чиқиши лозим.

Бу дастурда мазкур субъектларга бериладиган имтиёз ва қулайлик тизимини, жумладан, бундай кичик корхоналарни ривожлантириш учун биноларни нолга тенг қиймат бўйича бериш имтиёзларини кўзда тутиш зарур.

Шу борада янги қўшма корхоналар ташкил этиш, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларини модернизация қилиш ва технологик янгилашга йўналтирилаётган хорижий инвестицияларни янада кенг кўламда жалб этиш нақадар катта аҳамиятга эга эканини барчамиз тушуниб олишимиз керак.

Ҳуқуқий базани янада мустаҳкамлаш, белгиланган имтиёз ва қулайлик қўллашнинг аниқ ва ошкора механизмини яратиш, чет эл ишбилармон доиралари ва салоҳиятли ҳамкорларга иқтисодиётимизнинг муайян тармоқларидаги инвестиция имкониятлари ҳақида ҳар томонлама кенг ахборот етказиш зарур. Энг асосийси, бюрократик тўсиқ ва ғовлар, амалдорларнинг лоқайдлиги ва коррупцияга берилиш ҳолатларидан узил-кесил халос бўлиш лозим.

Таъкидлаш жоизки, бу вазифаларни ҳал қилишда яқинда ташкил этилган Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлигининг етарли даражадаги фаоллиги ҳозирча сезилмаяпти.

Учинчи устувор масала – хусусий мулкчилик тармоғини кенгайтириш, бизнес учун қулай муҳит яратиш ва унинг кафолатларини мустаҳкамлашдан иборат.

Бунинг учун қандай вазифаларни амалга оширишимиз зарур?

Аввало корхоналарни хусусийлаштириш борасидаги ёндашувларни тубдан ўзгартириш керак. Айниқса, йирик корхоналар, биринчи навбатда, катта миқдордаги инвестициялар ва замонавий технологияларга муҳтож корхоналарни хусусийлаштиришга алоҳида эътибор қаратиш даркор.

Кўпгина холдинг ва акциядорлик компаниялари устав жамғармаларида ҳали ҳам давлат акциялар пакети улуши асоссиз равишда, ҳатто бунга ҳеч қандай зарурат бўлмаса ҳам, юқори миқдорда қолаётгани билан муроса қилиб бўлмайди.

"Ўзқишлоқхўжаликмашхолдинг", "Ўзбекэнерго", "Ўзбекистон темир йўллари", "Ўзбекнефтгаз" каби мамлакатимиз бозорида монопол мавқени эгаллаб турган кўплаб компанияларнинг объектларини хусусийлаштириш масалалари бўйича ёндашувларни жиддий қайта кўриб чиқишимиз зарур.

Бугунги кунда Давлат мулки қўмитаси асосан майда, иккинчи даражали масалалар билан овора бўлиб, корхоналарни хусусийлаштириш ва хусусийлаштиришдан сўнг қўллаб-қувватлаш, корпоратив бошқарув тизимида тегишли тартиб ўрнатиш, акциядорлик жамиятлари ва уларнинг кузатув кенгашлари ролини тубдан қайта кўриб чиқиш ва фаолиятини кучайтириш бўйича муҳим стратегик йўналишларда ҳеч қандай ташаббус кўрсатмаётганига чидаб бўлмайди.

Қимматли қоғозлар бозорини, айниқса, иккиламчи бозорни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратиш, рақобатга бардошли фонд бозорини ривожлантириш бўйича яқин истиқболга мўлжалланган самарали стратегияни ишлаб чиқиш, акциялар ва объектларнинг биржа савдоларида сотилишида ошкоралик тамойилларини кескин кучайтириш керак.

(Давоми. Боши 1-, 2-бетларда).

Ҳар бир корхона ва объектни биржа ва биржадан ташқари савдода сотиш учун тайёрлаш механизмини қайта кўриб чиқиш лозим. Бу борада янги, самарали тизимни жорий этиш, хусусийлаштиришдан кейинги мониторингни амалга оширишда тизимли ёндашувни ишлаб чиқиш, янги мулкдорларнинг ўз зиммасига олган инвестиция мажбуриятларини бажариш учун уларнинг иқтисодий масъулиятини ошириш зарур.

Давлат мулки қўмитаси Иқтисодиёт вазирлиги, Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси, бошқа манфаатдор тузилмалар билан биргаликда, икки ой муддатда, 2006-2008 йилларга мўлжалланган янги хусусийлаштириш дастурини ишлаб чиқиб, Вазирлар Маҳкамасига киритиши лозим.

Ушбу дастурга табиий монополияларнинг стратегик аҳамиятга эга бўлмаган корхоналарини киритиш ҳамда инвестор томонидан муайян инвестиция мажбуриятларини зиммасига олиш шарти билан, нолга тенг харид қиймати бўйича савдога қўйилаётган корхона ва объектлар рўйхатини сезиларли даражада кенгайтириш керак.

Хусусийлаштириш жараёнида ўз ечимини кутаётган бир қатор принципиал масалалар кун тартибига қўйилиши лозим.

Биринчидан. Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси, Давлат мулки қўмитаси, Адлия вазирлиги, Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси бир ой муддатда инвесторлар – хусусий мулкдорларга бинолар ва иншоотларни улар жойлашган ер участкалари билан бирга хусусийлаштириш ҳуқуқини бериш ҳисобига хусусийлаштириш объектларини кенгайтириш имкониятлари юзасидан таклифларни кўриб чиқсин ва Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

Бунда ер участкаларининг нархи қатъий бозор ёндашувларидан келиб чиқиб белгиланмоғи лозим. Бугунги кунда кўпгина хусусийлаштирилган объектлар, мол-мулкининг нархлари атиги бир неча миллион сўмни ташкил этгани ҳолда, ўнлаб гектар ер майдонларини эгаллаб олган.

Бундай ер участкаларининг катта қисми янги мулкдорлар томонидан умуман фойдаланилмаяпти, чунки бу ерлар уларга муддатсиз фойдаланиш учун бепул берилган.

Иккинчидан. Якка тартибда уй-жой қуриш учун ер участкаларини белгиланган меъёрлар доирасида ажратиш ҳисобига хусусийлаштириш жараёнларини янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришга эришиш мумкин. Бу хусусий ва оилавий бизнесни янада кенгайтиришнинг гарови, ипотеканинг бошқа шаклларини ривожлантиришнинг кучли омили бўлиб хизмат қилади.

Айни пайтда амалда мавжуд бўлган, лекин давлатнинг назоратидан четда қолаётган кўчмас мулк ва бундай мулк жойлашган ер участкалари бўйича савдо айланмасининг қонунийлиги ва ошкоралигини таъминлайди.

Учинчидан. Хусусий бизнес кафолатларини мустаҳкамлаш, унинг ривожи учун қулай муҳит яратиш мақсадида давлат бошқаруви идоралари ва бозор институтларида **маъмурий процедураларни бажариш билан боғлиқ, ҳали-бери анча юқори бўлиб келаётган бизнес харажатларини камайтириш нуқтаи назаридан қайта кўриб чиқиш лозим.**

Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси, Молия вазирлиги Савдо-саноат палатаси, юқорида қайд этилган маъмурий процедураларни бажарувчи вазирлик ва идоралар билан биргаликда жорий йилнинг 1 апрелига қадар бу борадаги мавжуд ҳолатни таҳлил этсин ҳамда Вазирлар Маҳкамасига шу ҳақда аниқ таклифлар киритсин.

Бундан ташқари, жорий йилнинг биринчи чорагида тадбиркорлик субъектлари учун жарима санкцияларини камайтиришни кўзда тутадиган қонунчиликни такомиллаштириш бўйича бошланган ишларни ниҳоясига етказиш керак. Нега деганда, ўта юқори даражада белгиланадиган жарима санкциялари баъзан текширувчилар орасида коррупция ҳолатларига сабаб бўлаётгани ҳам сир эмас.

Тўртинчидан. Бизнес учун қулай муҳитни шакллантиришнинг ғоят муҳим вазифаларидан бири суд тизимини янада мустаҳкамлаш, тадбиркорларнинг қонуний ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва уларга янада кўпроқ эркинлик беришга қаратилган суд ислоҳотларини чуқурлаштиришдир. **Адлия вазирлиги, Олий хўжалик суди, Олий суд бир ой муддатда мазкур масалалар бўйича таклифлар киритсин.**

Ҳурматли мажлис иштирокчилари!

Кичик бизнесни ривожлантириш ва фермер хўжаликларини шакллантиришни рағбатлантириш бўйича қабул қилинган қарорларнинг сўзсиз бажарилишига алоҳида эътибор бериш ва бу масалада қатъий назорат ўрнатиш зарур.

2006 йилда 657 та ширкатни, жумладан, пахтачилик ва ғаллачиликда 447 та, мева-сабзавотчиликда 210 та ширкатни фермер хўжаликларига айлантириш борасида бошланган ишларни ниҳоясига етказиш олдимизда турган муҳим вазифадир.

Шуни алоҳида таъкидлаб айтмоқчиманки, фермер хўжаликларининг ривожланиши ва мустаҳкамланиши ҳамда шу жараёнга бевосита боғлиқ бўлган қишлоқдаги туб ислоҳотларнинг самарали амалга оширилиши жуда оддий, аммо муҳим бир тамойилга асосланишини унутмаслигимиз керак.

Яъни бу борада фермерларнинг шахсий манфаатдорлиги биринчи ўринда туриши керак. Бу мақсад қишлоқларимиз ҳаётини ўзгартириш борасида олиб борилаётган барча ислоҳотларимизнинг асосий ва ҳаракатлантирувчи кучи бўлиб қолмоғи зарур.

Ҳозирги босқичда фермерлар томонидан ўзи ишлаб чиқараётган қишлоқ хўжалиги маҳсулотини, аввало, чорвачилик ва мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича ихтиёрийлик асосида кооперациянинг турли шаклларини яратишга қаратилган таъсирчан механизм ишлаб чиқилиши муҳим аҳамиятга эга.

Тўртинчи устувор вазифа – аҳолининг даромадлари ва турмуш даражасини оширишнинг ўта муҳим шарти бўлган бандлик масаласини ҳал этишдир.

Мазкур долзарб муаммони ечиш нафақат иқтисодий, балки улкан ижтимоий ва сиёсий аҳамиятга эга бўлиб, халқимиз турмуш даражаси ва фаровонлигини ошириш билан бевосита боғлиқ бўлгани ҳақида ортиқча гапиришнинг зарурати йўқ, деб ўйлайман.

Бундай ўта долзарб ва муҳим вазифаларни ечишда ҳеч ким, аввалambор маҳаллий ҳокимиятлар раҳбарлари ва ходимлари четда турмаслиги керак.

Бу ўринда гап мамлакатимизда яқинда қабул қилинган, катта аҳамиятга эга бўлган қарор ва дастурларни амалга ошириш ҳақида бормоқда. Жумладан:

янги микрофирмаларнинг ташкил қилиниши, оилавий бизнес ва кичик хусусий корхоналарнинг ривожлантирилиши, микрокредитлаш тизимларининг рағбатлантирилиши ҳақида;

касаначиликнинг йирик саноат корхоналари билан кооперациялашувидан фойдаланиш имкониятларини кенгайтириш тўғрисида;

енгил ва озиқ-овқат саноатининг маҳаллий хомашёни чуқур қайта ишлаш ва тайёр, рақобатга бардошли маҳсулот ишлаб чиқаришга йўналтирилган, кўп меҳнат талаб қиладиган тармоқларни жадал ривожлантириш ҳақида;

2010 йилгача бўлган даврда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини, биринчи навбатда, қишлоқ жойларда ривожлантириш хусусида;

шахсий томорқа, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва моллари, аввалambор, қорамоллар сонини оширишни рағбатлантириш тўғрисида гап бормоқда.

Шуни таъкидлаш жоизки, янги иш ўринларини яратишга қаратилган ушбу йўналишларнинг аксарияти катта капитал маблағларни талаб этмайди. Уларда кўзда тутилган кўрсаткичларнинг тўла бажарилиши биз учун муҳим аҳамиятга эга.

Негаки, бу ўн минглаб кишиларни, айниқса, хотин-қизлар, қишлоқ ёшларини иш билан таъминлаш, оилаларнинг даромадини сезиларли даражада кўпайтириш, бутун мамлакатимиз аҳолисининг фаровонлигини ошириш имконини яратади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, шаҳар ва туман ҳокимликлари қабул қилинган дастурлар доирасида аҳоли бандлигини таъминлаш учун барча шарт-шароитларни яратиш, бу масалани ҳал қилиш учун зарур бўлган бинолар, микрокредитлар ажратиш, бир сўз билан айтганда, ҳар томонлама ёрдам ва кўмак кўрсатиш бўйича аниқ чора-тадбирларни ишлаб чиқиши даркор

Ушбу дастурларнинг бажарилиши ҳукумат ва маҳаллий ҳокимият органларининг ҳар бир чорак якунларига бағишланган йиғилишларида атрофлича кўриб чиқилиши лозим.

Бешинчи устувор вазифа – экспортни ҳар томонлама рағбатлантириш ва валюта захираларини тежаш, улардан оқилона ва самарали фойдаланишни таъминлашдан иборат.

Мазкур устувор масаланинг амалга оширилиши иқтисодиётнинг экспортга йўналтирилган таркибини шакллантириш, экспорт салоҳиятининг ўсишида хусусий сектор улушини кўпайтириш орқали ташқи савдо ва валюта бозорини янада эркинлаштиришни тақозо этади.

Бу борада мамлакатимизда экспортни ҳар томонлама рағбатлантириш, юртимизда ишлаб чиқарилган товарларнинг ташқи бозорларга чиқиши ва интеграциялашувини таъминлайдиган инфратузилмани ривожлантириш масалалари янада долзарб аҳамият касб этади.

Ҳукуматнинг бу борадаги энг муҳим вазифаси – амалдаги маъмурий, божхона, банк процедураларини чуқур таҳлил қилиш, мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган рақобатга бардошли маҳсулотларнинг экспорти йўлида ғов бўлиб турган барча тўсиқларни олиб ташлашдан иборат.

Шу ўринда ҳал қилиниши лозим бўлган яна бир муаммога тўхталишни истардим. Тобора кўпайиб бораётган кичик корхоналар ёки хусусий тадбиркорларнинг ҳаммаси ҳам ўз маҳсулотини мустақил равишда самарали экспорт қила олмайди, албатта.

Бунга уларнинг нафақат моддий ва молиявий ресурслари, балки тажрибаси ҳам етишмайди, жаҳон бозорида эса, ўз молини сотиш учун кескин рақобат тобора кучаймоқда.

Бугунги кунда халқаро амалиётда экспорт масаласи билан шу соҳага ихтисослашган ташқи савдо ташкилотлари, бу ишнинг ҳақиқий профессионаллари шуғулланади. Фақат меҳнат тақсимоти ва ихтисослашув, янги замонавий технологияларга суяниш жаҳон бозорида рақобатга киришиш, кичик корхоналар маҳсулоти экспортини салмоқли даражада кўпайтириш ва унинг самарадорлигини ошириш имконини беради.

Шу сабабли Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги Савдо-саноат палатаси, Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги ва Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси билан ҳамкорликда ташқи савдо компаниялари фаолиятини тартибга соладиган мавжуд қонун ҳужжатларини қайта кўриб чиқиши керак. Ва бир ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига ташқи бозорда изчил иш олиб бораётган хусусий трейдерларга экспортга маҳсулот ишлаб чиқараётган ўз ишлаб чиқарувчиларимизга яратилган имтиёз ва қулайликларни қўллаш борасида таклифлар киритиши зарур.

Ҳозирги кескин халқаро рақобат шароитида ўз маҳсулотини хорижга сотаётган ишлаб чиқарувчиларимиз экспортини кредитлаш ҳамда экспортга маҳсулот етказиб беришни суғурталаш механизмларини қўллаш амалиётини кенгайтириш керак.

Сифатни бошқариш халқаро тизимларини ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сертификациясини жорий этаётган корхоналарни ҳар томонлама рағбатлантириш лозим.

Юқорида зикр этилган барча муаммоларни ечиш мақсадида амалдаги Божхона кодексининг янги таҳририни ишлаб чиқиш зарурати бугун кун тартибида турибди. Мазкур кодекс барча божхона процедуралари бажарилишининг очиқлигини таъминлаш, ички бозорни сифатсиз контрабанда маҳсулотлари кириб келишидан ҳимоялашга қаратилиши, бевосита таъсир кучига эга бўлган норматив ҳужжат бўлиши керак.

Валюта бозори ва ташқи савдо бозорининг янада эркинлаштирилиши валюта ресурсларидан фойдаланишда қатъий тежамкорлика амал қилиш билан бирга олиб борилиши лозим. Валюта захиралари, биринчи навбатда, ишлаб чиқаришни техник қайта жиҳозлашга, янгилаш ва модернизация қилишга, шу асосда корхоналарнинг экспорт салоҳиятини юксалтиришга йўналтирилмоғи зарур.

Алоҳида эътибор қаратилиши лозим бўлган **олтинчи устувор масала бу – уй-жой-коммунал хўжалигидаги ислоҳотларни чуқурлаштиришдир.**

Бу, аввало, уй-жой-коммунал хўжалиги соҳасидаги бошқарувни тубдан ихшилаш, уй-жой мулкдорлари ширкатлари мақомини, уларнинг ташкилий ва молиявий мустақиллигини, фаолиятининг самарадорлигини ошириш масалалари ўз ичига олади. Ҳозирги кунда мамлакатимизда 2,5 мингта шундай ширкатлар ташкил этилган.

Бундан кўзланган асосий мақсад аввалambор ширкатларни етарли даражада ваколатга, зарур имтиёз ва преференцияларга эга бўлган уй-жой мулкдорларнинг ҳақиқий ўзини ўзи бошқариш институтларига айлантиришдан иборат.

Уй-жой мулкдорлари ширкатлари, биринчи галда, уй-жой мулкдорларининг маблағларини жамлаган ҳолда, бирлашган буюртмачи сифатида иш юритмоғи, тўпланган маблағларни бевосита ўз олдида турган мақсадга, яъни уй-жой фондини таъмирлаш, ободонлаштириш ва сақлашга йўналтириши лозим.

Бироқ, афсус билан қайд этиш керакки, ўтган йили Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятида уй-жойлардаги шароитни яхшилаш бўйича муайян ишлар бажарилганига қарамай, ширкатлар фаолиятини ҳали-ҳамон қониқарли, деб бўлмайди.

Аксарият ҳолларда улар собиқ ЖЭК ва кооперативлардан деярли фарқ қилмаяпти. Уларнинг асосий камчиликларидан бири шуки, маҳаллий ҳокимликлар томонидан етарлича назорат ўрнатилмагани туфайли тўпланган коммунал тўловлар ҳеч қандай режасиз, назарда тутилмаган мақсадларга сарфлаб юборилмоқда.

Ширкатлар доимо айланма маблағларга муҳтож бўлиб турганы ҳолда, уларда асоссиз равишда бошқарув ва хизмат кўрсатиш ходимларининг ортиқча штати сақлаб қолинмоқда. Жорий ва капитал таъмирлаш ишларининг сифати қониқарсиз аҳволда, кўзбўямачилик ва маблағларни суиистеъмол қилиш ҳолатларига йўл қўйилмоқда. Кўпинча ширкатларга тасодифий кишилар бошчилик қилмоқда.

Ҳар йили аҳолини иссиқлик, газ ва ичимлик суви билан таъминлашда одамларнинг диққати ва норозилигини оширишга олиб келадиган ҳолатларга дучор бўламиз, умумий фойдаланиш майдонлари, подъездлар ва кўп қаватли уйлар атрофидаги ҳудудларнинг қиёфаси ҳамон хунук аҳволда.

Бундай вазиятнинг сабаблари ҳақида кўп гапириш мумкин. Бунинг асосий сабабларидан бири шундаки, уй-жой фонди хусусийлашганига, мана, 13 йилдан ошди. Яъни, бугунги кунда барча квартира ва уйлар хусусий эгаликка ўтган. Лекин шуни таъкидлаш лозимки, кўпчилигимиз ҳали-бери шу ҳолатни тан олишдан олисмиз.

Бошқача қилиб айтганда, энди шахсий ва умумий мулкка айланган уй-жойларни тартибга солиш, таъмирлаш ва сақлаш масалалари бўйича янгича, таъсирчан тизим ташкил қилишда кўпгина муаммоларга дуч келмоқдамиз.

Таъкидлаш жоизки, янги усулда ташкил этилган уй-жой мулкдорлари ширкатлари уй-жой фондини бошқариш ва шу уйларда яшовчиларнинг долзарб муаммоларини ўз вақтида ҳал этишда заиф бўлиб қолмоқда. Очиқ айтиш керак, бу ширкатлар бугунги кунда ҳақиқий уй-жой мулкдорлари бирлашмаларига ҳали-бери айланган йўқ.

Уй-жой-коммунал хизматлар соҳасини ислоҳ қилиш яна бир ўта муҳим масалани – коммунал хизматлар, пудрат ва таъмир ишлари бозорларини шакллантириш масаласини ҳал этишни талаб қилмоқда.

Токи бозорда рақобат юзага келмас экан, ҳар бир ширкат бир неча пудратчи орасидан энг мақбулини танлаш, у билан таъмирлаш ва ободонлаштириш ишларини бажариш юзасидан шартнома тузиш имкониятига эга бўлмас экан – бу соҳадаги мавжуд аҳволни ўнглаш қийин.

Бундай ўта мураккаб муаммоларни ечишда уй-жой мулкдорлари ширкатлари давлат ташкилотлари, маҳаллий ҳокимият, молия ва банк тузилмаларининг доимий амалий ёрдамига муҳтож ва шунга дахлдор бўлган мутасадди раҳбар ва мутахассисларнинг масъулиятини оширишни талаб қилади.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликларининг ҳар чоракдаги якуний мажлисларида туман ва шаҳар ҳокимларининг одамларни кайфиятига бевосита таъсир қиладиган мазкур ўта муҳим ва долзарб масалалар юзасидан ҳисоботларини эшитиб боришни мақсадга мувофиқ, деб ўйлайман.

Вазирлар Маҳкамаси барча манфаатдор идоралар билан биргаликда икки ой муддатда уй-жой мулкдорлари ширкатларини мустаҳкамлаш, уларга реал маблағлар ажратиб бериш, бу соҳадаги монополияларни тугатиш, таъмирлаш ва коммунал хизматларнинг ҳақиқий бозорини шакллантириш бўйича аниқ дастурни ишлаб чиқиши ва қабул қилиши керак.

Пировардида яна бир устувор масалани алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. **Бу – энергия ресурслари, биринчи галда, кўп миқдорда энергия сарф этадиган тармоқлар – кимё, рангли металлургия, электр энергетикаси ва бошқа соҳаларда қаттиқ тежамкорликни таъминлаш бўйича чора-тадбирларни амалга оширишдир.**

Ушбу вазифа жаҳонда энергия ресурсларининг танқислиги ва нархи мунтазам ошиб бораётган ҳозирги шароитда ғоят долзарб аҳамият касб этмоқда.

Энергетика масаласида Ўзбекистон ўзини ўзи таъминлайдиган мамлакат ҳисобланади. Бироқ, бу бизга қимматбаҳо, қайта тикланмайдиган ресурсларга хўжасизларча муносабатда бўлиш ҳуқуқини бермайди. Бу ноёб бойликларда болаларимиз, келгуси авлодларимизнинг ҳам ҳаққи борлигини доимо ёдда тутишимиз ва бу ҳақда бош қотиришимиз зарур.

Энергия ресурсларини тежашни асло кечиктириб бўлмайдиган вазифа деб қабул қилишимиз, шунинг ҳисобидан товарлар, хизматларнинг нархини пасайтиришимиз ва иқтисодиётимизнинг ўсишини таъминлашимиз лозим.

Тан олиш керакки, бизда бу муаммо билан ҳеч ким тизимли равишда жиддий шуғулланмаяпти. Ҳатто бугун ҳам, худди 15 йил илгари бўлганидек, республика саноат корхоналарида энергия сарфи жаҳондаги ўртача кўрсаткичдан 2-2,5 марта ортиқ экани ҳеч кимни ташвишга солмаяпти.

Бу борада энергия ресурсларини қазиб олиш, қайта ишлашдан тортиб, сотиш ва ниҳоят фойдаланишгача бўлган деярли барча босқичларда уларни тежаб ишлатмаслик, ўлчов асбобларининг йўқлиги, асоссиз йўқотишларга, кўпинча ўғрилик ҳолатларига ҳам йўл қўйилмоқда.

Шу ўринда, аввалambор, энергия сарфи энг кўп бўлган тармоқларда ва энергетика комплексининг ўзида бу масала бўйича кенг чора-тадбирлар мажмуининг амалга оширилиши яқин истиқболдаги жуда муҳим ва долзарб муаммолардан биридир.

Вазирлар Маҳкамасига икки ой муддатда 2006-2010 йилларда энергия ресурсларидан тежамли фойдаланиш бўйича аниқ чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш топширилади.

Бу дастурда қуйидагиларни кўзда тутиш зарур: нефть, газ ва газ конденсатини қазиб олиш, уларни ташиш ва қайта ишлаш жараёнидаги йўқотишлар ва ўз технологик эҳтиёжлари учун фойдаланиш ҳажмларини кескин камайтиришни, бу ресурсларни чуқур ва сифатли қайта ишлаш даражасининг оширилишини таъминлайдиган янги илғор технологияларни жорий этиш;

иқтисодиётнинг барча тармоқларида энергияни тежайдиган асбоб-ускуналарни кенг миқёсда қўллаш, энергияни тежаш бўйича ҳар қайси тармоқда тегишли чора-тадбирлар амалга оширилиши юзасидан қатъий мониторинг олиб бориш;

энергиядан фойдаланишни ҳисоб-китоб ва назорат қилиш қоидаларини такомиллаштириш, ҳамма жойда ўлчов асбоблари ўрнатилишини қаттиқ назоратга олиш, энергия сарфлайдиган асбобларнинг жаҳон стандартлари бўйича энергия сарфи меъёрларига мос келишини мажбурий сертификация қилиш;

энергияни тежаш бўйича иқтисодий рағбатлантириш чораларини янада такомиллаштириш, бунда молиявий-иқтисодий, солиқ воситалари ва механизмлари тизимидан кенг фойдаланиш;

анъанавий бўлмаган, муқобил энергия манбаларини кенг қўллаш.

Шу борада ҳокимликлар ҳузуридаги аҳоли ва корхоналарга газ ва электр энергияси етказиб бериш билан шуғулланадиган идора ва хизматларнинг ўзини ҳам ислоҳ қилиш ва уларнинг фаолияти устидан қаттиқ назорат ўрнатиш зарур.

Мазкур идора ва хизматларнинг масъулиятсизлиги билан боғлиқ кўплаб фактлар ҳамда бу соҳада йўл қўйилаётган ноқонуний ўзлаштириш ва суиистеъмолликларга ортиқ тоқат қилиб бўлмайди.

Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, амалда бундай хизматлардан фойдаланаётган кўпчилик истеъмолчилар ё улар учун ҳақ тўламайди, ёки турли назоратчилар ва тўлов йиғувчилар билан пинҳона ҳисоб-китоб қилади. Хизмат кўрсатадиган ташкилотлар билан ўзаро шартнома муносабатларини ўрнатмаган ёки хизматлардан ўлчов асбобларисиз фойдаланаётган истеъмолчиларнинг сони ҳудудларда кам эмас.

Ҳукумат (Ш.Мирзиёев), Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоят ва шаҳарлар ҳокимликлари ниҳоят бу ишда узил-кесил тартиб ўрнатиши шарт.

Ҳурматли дўстлар!

Юқорида баён қилинган энг муҳим йўналишлар ва устувор вазифаларни амалга оширишдан асосий мақсад – аввало, иқтисодиётимизни жадал ва барқарор ривожлантириш, юртимизда эркин ва фаровон ҳаёт барпо этиш, халқимиз учун муносиб турмуш даражасини яратиб беришдан иборатдир.

Токи саховатли Ўзбекистон заминида истиқомат қилаётган ҳар бир инсон – миллати, тили ва динидан қатъи назар – келажакка ишонч билан қараб, ўз ҳаётидан рози бўлиб яшасин.

Мана шу эзгу мақсадларга эришиш йўлида барчангизга муваффақият ва омад тилайман.

Бобур таваллудининг 523 йиллигига

«ҲАЖРИЙ» БОБУР ЭМАСМИ?

Мажмуанинг ҳажман учдан биридан кўпроғи бевосита Атоуллоҳ Ҳусайний ижодига алоқадор тадқиқотлардан иборат. «Дўстлик ва ҳамкорлик» (Атоуллоҳ ва Навоий) рисоласи «Навоий Атоуллоҳ ҳақида», «Атоуллоҳ Навоий ҳақида», «Навоий ва Атоуллоҳ муносабатларига доир» деган уч фаслга бўлинади. «Илм зиёси (Бобур ва Атоуллоҳ)» мақоласида Бобурнинг Атоуллоҳ ва унинг китобига баҳоси, «Аруз рисоласи»га «Бадойиъ ус-санойиъ»да келтирилган мисралари билан Бобурнинг айрим шеърлари ўртасидаги ҳамоҳангликлар ҳақида фикр юритилади. «Биродарона ҳиммат»да бевосита «Бадойиъ ус-санойиъ»нинг Алибек Рустамов таржимаси аслиятга қиёсан кузатилади.

Байтларнинг ёзилиши, талқини ва таржимасидаги нуқсону ғализликларнинг «Бадойиъ ус-санойиъ» ўзбекча нусхасининг

(Давоми. Боши 1-бетда).

бундан кейинги нашрлари учун асқотиши аниқ. Масалан, хато ўқилиб, оқибатда ғалати ўгирилган байтларнинг ўзига 42 та мисол келтириб, исботлайди. «Бу камчиликларига қарамай, — деб ёзади Р. Мусулмонқулов, — Атоуллоҳ Ҳусайний «Бадойиъ ус-санойиъ»сининг таржима қилиниб, чоп этилгани ҳозирги ўзбек илмий-адабий ҳаётидаги мусбат ҳодиса деб ҳисобланиши керак. Ўйлаймизки, бу бебаҳо китоб бир-икки борагина нашр этилиб қолмайди. Умид қилиш мумкинки, ўрта асрлар забардаст сўзшуносининг айни замонда тожик ва ўзбек халқлари дўстлигининг ёдгорлиги тимсоли бўлган меросини қайта нашр этиш ортиқчалик қилмайди ва биз унинг ўқувчилар қўлига янада сифатлироқ ҳолда етиши тарафдоримиз».

Р. Мусулмонқуловнинг таъкидлашича, Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг баҳоси ҳам Атоуллоҳ Ҳусайнийнинг олий мавқега эга олимлардан эканлигини кўрсатади. «Бобурнома»нинг Ҳусайн Мирзо таърифига бағишланган саҳифаларида адиб бу ҳукмдорнинг теварагидагилар — унинг амирлари, вазирлари, шоирлари қатори, фозиллари — илму маърифат эгаларини ҳам санаб, улар хусусида ғоят мухтасар ва жуда муҳим баҳолар бериб кетади.

«Аруз рисоласи»да Бобур «Бадойиъ ус-санойиъ»ни тилга олади. Асарнинг талаввун (бир неча вазнга солиб ўқиш мумкин бўлган шеър битиш) санъати ҳақидаги бир парчасини Бобур айнан, яъни форсийда келтиради. Мана ўша кўчирманинг ўзбекчаси: «Рашид-и Ватвот нақл қилиптурким, Аҳмад Мансур бир мухтасар битиптур ва ани Хуршедий шарҳ қилиптурким, номин канзу-л-ғаройиб қўюптур. Ул мухтасарнинг борлиғи бу услубдаги абёттур ва ул ерда бир байт келтирилиптуркым, ани ўттузу неча вазнда ўқуса бўлур эрмиш. Аммо Рашид-и Ватвот ул байтни келтирмаптур, кишилар турли хаёлларға бормаслиғи учун келтирса, яхшироқ бўлур эрди». Шундан сўнг Бобур ёзади: «Анинг истибъоди (эҳтимолдан узоқлиги — С. О.)дин мутааҗжиб бўлуб, бу байтни айтилди:

Қошига борғали кўнгул ўзига
келмади нетой,
Юзига тушгали кўзум кўзига
илмади ул ой.

Ҳар кимнинг истилоҳдин (арузнинг қонун-қоидаларидан, демоқчи) вуқуфи (ҳабари) бўлса, билгайкым неча вазнда ўқилур».

Демак, Бобур Атоуллоҳ асаридаги ана шу парча таъсирида бир неча вазнда ўқиладиган ўзбекча байт яратади.

Султонмурод ОЛИМ,
адабиётшунос.

«Ташаббус – 2006»

Илк босқич

ҳайъат аъзолари ўртасида қизғин тортишувлар бўлди. Ниҳоят уч йўналиш бўйича совринли ўринларга муносиб номзодлар белгиланди. «Энг яхши тадбиркор» номига хусусий тикувчилик корхонаси раҳбари Сайёра Тошматова сазовор бўлди. Фермерлар ўртасида эса Адолат Эргашева ғолиб деб топилди. Шарофат Эрматова ҳунармандлар ўртасида биринчи ўринни эгаллади. Қатор қўшимча йўналишлар бўйича ҳам ғолиблар аниқланди. Мукофотли ўринларни олганларга қимматбаҳо совғалар топширилди.

— Мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг устувор вазифаларидан бири кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш масаласидир, – дейди республика савдо-саноат палатаси вилоят бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Вали Нурмуҳаммедов. – Шунинг учун бу соҳани ривожлантиришга, унинг иқтисодиётдаги мавқеини мустаҳкамлашга қаратилган қатор Фармон ва қарорлар қабул қилинди.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Вилоят ҳокимлиги, савдо-саноат палатаси вилоят бошқармаси ва бошқа қатор мутасадди ташкилотларнинг ҳамкорликда олиб бораётган саъй-ҳаракатлари натижасида бу муҳим тармоқнинг иқтисодиётдаги улуши кенгаймоқда, айниқса, истеъмол бозорини маҳсулотлар билан тўлдиришдаги хизматлари самарали бўлаяпти. Экспортбоп ва импорт ўрнини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқариш ўзлаштириб борилмоқда.

Кейинги йилларда тадбиркорларнинг малакасини ошириш, уларнинг иқтисодий ва ҳуқуқий билимларини кенгайтиришга эътибор янада кучайтирилди. Чунончи, ўтган йили шаҳар ва туманлардаги ахборот-маслаҳат марказлари томонидан 3355 нафар тадбиркор ўқитилди. Бу марказлар уларга 92,5 миллион сўмлик турли хизматлар кўрсатишди. Йил давомида чет эллик ишбилармонлар билан вилоят тадбиркорлари ўртасида йигирмадан ортиқ учрашув ташкил этилди.

Олиб борилган ишлар натижасида кичик бизнес субъектларининг вилоят ялпи ички ишлаб чиқариш ҳажмидаги улуши ўтган йили 36,3 фоизга борди. Уларнинг маҳсулот экспортидаги улуши олдинги йилдаги 3,8 фоиз ўрнига 5,6 фоизга етди.

Республика Президенти соврини учун ўтказилаётган «Ташаббус – 2006» кўрик-танлови кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик билан шуғулланаётган фуқароларнинг бир йил давомидаги фаолиятига якун ясайди, уларни қийнаётган муаммоларни ечиш йўлларини кўрсатиб беради, энг муҳими ўзаро тажриба алмашишларига қулай имконият яратади. Лекин шунга қарамай, айрим қишлоқ туманларида бу тадбирга тайёргарлик ишлари суст бормоқда. Айниқса, Қуйичирчиқ, Оққўрғон туманларида кўрик-танловни ўтказиш учун белгиланган ҳомийлик маблағлари етарли ажратилмаяпти, ташкилий ишлар ҳам кўнгилдагидек эмас. Ўйлаймизки, бу туманларнинг мутасадди ташкилотлари бундай ҳолатни бартараф этиш учун барча чора-тадбирларни кўришади.

Айни кунларда кўрик-танловнинг вилоят бўйича иккинчи босқичини ўтказишга тайёргарлик бормоқда. Бошқармамиз ва барча ҳомийлар унинг ҳар томонлама уюшқоқлик билан ўтиши учун зарур чора-тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Мирсобир МИРҲАМИДОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Ўзбекистон телевидениеси кўрсатувлари дастури

ДУШАНБА 13

ЎЗБЕКИСТОН 1TV

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.45 «Таҳлилнома».
8.50 «Олтин мерос».
8.55 «Мусаввир ҳаёт йўли».
9.25 «Камалак».
10.15 «Бобур изидан». Видеофильм. 1-қисм.
10.40 «Ернинг муносиб эгасини топиш - долзарб масала».
11.00 «Ахборот».
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 «Соғинч». Муқимий номидаги мусиқали драма театрининг спектакли. 1-қисм.
12.20 ТВ анонс.
12.25 «Соғинч». Спектакль. 2-қисм.
13.20 «Ҳамон ёдимда».
14.50 «Қўшиғимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
14.00 «Ахборот».
14.20 «Иқтидор». Телеўйин.
15.10 «Портретга чизгилар».
15.30 «Қайнона». Б/ф.
16.45 «Эртаклар – яхшиликка етаклар».
17.00 «Ахборот».
17.15 «Равнақ» студияси намойиш этади.
17.30 «Олтин мерос».
17.40 «Банк ва мижоз».
17.55 «Қалқон».
18.15 «Ошин». Т/с.
18.50 «Аъло ўйинчи». Телелотерея.
19.10 «Оқшом наволари».
19.20 Биржа ва банк хабарлари.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.
19.30 «Ахборот»
20.05 «Омон бўлинг!»
20.10 «Ишқ эртаги». Т/с
21.00 «Ахборот».
21.40 «Анда жоним қолди маним» 1-қисм.
22.00 «Қақнус». Т/с
23.10 «Қўшиғимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
23.20 «Автомобиль истиқболи». Т/с 1-қисм.

ЁШЛАР (YOSHLAR Telekanali)

15.00 Ватанпарвар.
16.00 Давр.
16.20 Интерфутбол.
18.00 Мусиқий лаҳза.
18.05 Автопатрул плюс.
18.35 Чемпион сирлари (рус тилида)
18.50 Мафтунингман, диёрим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 SMS-тест.
19.40 Интеллектуал олимпиада.
19.45 Мусиқий лаҳзалар.
19.55 Ёшлар овози.
20.10 SMS-тест.
20.15 Ракурс.
20.30 Мусиқий лаҳзалар.
20.40 UzEX хабарлари.
20.50 Эълонлар.
21.00 «Шубҳа». Т/с.
21.45 ТВ-анонс.
21.50 SMS-тест.
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 UzEX хабарлари
22.45 Мусиқий лаҳза.
22.50 «Буюк сулола». Б/ф 1-қисм.
0.10 Дастурнинг ёпилиши.

ТОШКЕНТ TTV

18.30 «Пойтахт»
18.50 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
19.10 «Экспресс»
19.20 «Табриклаймиз, қутлаймиз».
19.50 «Телекурьер маркет».
20.00 «Пойтахт».
20.20 «Камила».
20.50 «Экспресс»
21.00 «Шаҳзода Ғариб Мирзо». 8-қисм.
21.30 «Телекурьер маркет».
21.40 «Махсус мухбир».
22.00 «Тиббиёт Сизнинг хизматингизда».
22.20 Б/ф «Севимли Рожа». 1-қисм.

СПОРТ (SPORT TV)

Телетомошабинлар диққатига! Профилактика муносабати билан 13 февраль куни «Sport» телеканали ўз кўрсатувларини соат 17.55 дан бошлайди.
18.00 «Соғлом оила».
18.30 «Хабарлар» (Рус тилида)
18.50 «Жди меня».
20.00 «Вести».
20.30 «Вокруг света».
20.55 «Футбол плюс».
21.30 «Хабарлар».
21.50 «Турин-2006». XX қишки олимпиада ўйинларидан трансляция.

СЕШАНБА 14

ЎЗБЕКИСТОН 1TV

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.40 «Олтин мерос».
8.45 «Автомобиль истиқболи». Т/с. 1-қисм.
9.35 «Ўйла, Изла, Топ!» Телемусобақа.
10.15 «Бобур изидан». Видеофильм. 2-қисм.
10.35 Концерт.
10.55 Биржа ва банк хабарлари.
11.00 «Ахборот».
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 «Ишқ эртаги». Т/с.
12.00 Бобур ғазалларига битилган қўшиқлар.
12.20 «Қалқон».
12.45 «Қақнус». Т/с.
13.45 «Қўшиғимсан, муҳаббат»
14.00 «Ахборот».
14.20 «Шахсий фикр».
14.55 «Жавоҳир».
15.00 «Ахборот»
15.15 «Анда жоним қолди маним» 1-қисм.
15.35 «Орзулар камалаги». Б/ф.
16.40 «Эртаклар – яхшиликка етаклар».
17.00 «Ахборот».
17.15 «Олтин мерос».
17.20 «Эркин иқтисодиёт».
17.45 «Назм ва наво». Бобур лирикаси.
18.20 «Тарих кўзгуси».
18.35 «Оқшом наволари».
18.45 «Ошин». Т/с.
19.20 «Сизнинг адвокатингиз».
19.30 «Ахборот»
20.05 «Омон бўлинг!»
20.10 «Ишқ эртаги. Т/с
21.00 «Ахборот».
21.40 «Анда жоним қолди маним» 2-қисм.
22.00 «Қақнус». Т/с
23.10 «Қўшиғимсан, муҳаббат»
23.20 «Автомобиль истиқболи». Т/с. 2-қисм.

ЁШЛАР (YOSHLAR Telekanali)

6.30 «ЯНГИ ТОНГ».
8.00 Даврнинг боласи.
8.10 Расмлар сўзлаганда.
8.15 «Бахт гуллари». 1-қисм.
8.45 Уй вазифаси.
9.05 Жаҳон жўғрофияси.
9.25 Ёшлар овози.
9.40 Менинг лицейим.
9.45 «Шубҳа». Т/с.
10.30 Ракурс.
10.45 Жаҳон жўғрофияси.
11.00 Давр.
11.05 Интеллектуал олимпиада.
11.15 «Буюк сулола». Б/ф. 1-қисм.
12.35 Талабалар шаҳарчаси.
13.00 Давр.
13.05 «Ит уяси».
14.00 «ЯНГИ КУН».
15.05 «Даллас». Т/с.
15.50 Мусиқий лаҳза.
15.55 Фототанлов.
16.00 Давр.
16.15 «Япониянинг боқий маданияти».
16.35 «Алпомиш». М/ф.
17.35 Болалар табассуми.
17.40 Даврнинг боласи.
17.50 ТВ-дорихона.
18.00 Қатрада қуёш.
18.20 Cinema Bollivud.
18.35 Ёшлар овози.
18.50 Мафтунингман, диёрим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.40 Автопатруль.
20.00 «JOKER» телелотереяси.
20.10 Ёшлик наволари.
20.35 Давр репортаж.
20.45 SMS - тест.
20.50 Эълонлар.
21.00 «Шубҳа». Т/с.
21.50 Мусиқий лаҳза.
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 «Буюк сулола». Б/ф 2-қисм.

ТОШКЕНТ TTV

18.30 «Пойтахт»
18.50 «Мультчархпалак».
19.10 «Экспресс»
19.20 «Табриклаймиз, қутлаймиз».
19.50 «Телекурьер маркет.
20.00 «Пойтахт».
20.20 »Камила».
20.50 «Солиқ ва биз».
21.10 «Олтин бешик». Видеофильм.
21.30 Экспресс»
21.40 «Инсон ва қонун».
22.00 «Лутфий ва Навоий». 9-қисм.
22.30 «Телекурьер маркет».
22.40 Б/ф «Севимли Рожа». 2-қисм.

СПОРТ (SPORT TV)

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Хабарлар»
8.20 «Теппининг саргузаштлари». М/с.
8.45 «Соғлом авлод».
9.00 «Хабарлар».
9.20 «Хозяйка судьбы». Т/с.
10.00 «Турин-2006».
11.00 «Ким нимага қодир?!»
11.25-12.05 Теннис. «Девис кубоги». Ўзбекистон-Таиланд.
18.00, 18.50, 20.50, 21.50 «Турин-2006».
18.30, 21.30 «Хабарлар»
20.00 «Вести».
20.30 «Футбол шарҳи».
23.00 Кураш.
23.30 «Турин-2006».

ЧОРШАНБА 15

ЎЗБЕКИСТОН 1TV

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.40 «Олтин мерос».
8.45 «Автомобиль истиқболи». Т/с.
9.35 «Қувноқ стартлар».
10.15 «Бобур изидан». Видеофильм.
10.35 «Одами эрсанг».
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00 «Ахборот».
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 «Ишқ эртаги». Т/с.
12.00 «Олтин мерос».
12.10 «Ягона оилада».
12.45 «Қақнус». Т/с.
13.45 «Қўшиғимсан, муҳаббат»
14.00 «Ахборот».
14.20 «Йиллар армони».
15.05 «Анда жоним қолди маним»
15.25 «Очиқ дарс». Телевизион фильм.
16.20 «Эртаклар - яхшиликка етаклар».
16.35 «Саломатлик» дастури.
17.00 «Ахборот».
17.15 «Чеҳраси гул Наманган».
17.25 «Таълимга эътибор – келажакка эътибор».
17.45 «Олтин мерос».
17.50 «Бир асар тарихи».
18.15 «Агар Сиз»
18.35 «Оқшом наволари».
18.45 «Ошин». Т/с.
19.20 Биржа ва банк хабарлари.
19.30 «Ахборот»
20.05 «Омон бўлинг!»
20.10 «Ишқ эртаги». Т/с
21.00 «Ахборот».
21.40 «Ернинг муносиб эгасини топиш – долзарб масала».
22.00 «Қақнус». Т/с
23.10 «Қўшиғимсан, муҳаббат»
23.20 «Автомобиль истиқболи». Т/с.

ЁШЛАР (YOSHLAR Telekanali)

6.30 «ЯНГИ ТОНГ».
8.00 Даврнинг боласи.
8.10 Болалар табассуми.
8.15 Расмлар сўзлаганда.
8.20 «Бахт гуллари». 2-қисм.
8.55 «Тандир».
9.05 Ёшлар овози.
9.20 Менинг лицейим.
9.25 Жаҳон жўғрофияси.
9.40 «Шубҳа». Т/с.
10.25 Қатрада қуёш.
10.45 Жаҳон жўғрофияси.
11.00 Давр.
11.05 «Буюк сулола». Б/ф 2-қисм.
12.35 Давр репортаж.
12.45 ТВ-дорихона.
13.00 Давр.
13.05 «Ит уяси». Болалар учун сериал.
14.00 «ЯНГИ КУН».
15.05 «Даллас». Т/с.
15.50 Фототанлов.
16.00 Давр.
16.15 Мусиқий лаҳза.
16.20 «Япониянинг боқий маданияти».
16.40 «Қадимги шўхликлар». Б/ф.
17.55 «Болалар экрани»да спорт.
18.10 Даврнинг боласи.
18.25 Ёшлар овози.
18.40 Каталог.
18.50 Мафтунингман, диёрим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 Интеллектуал олимпиада.
19.40 «Очил дастурхон» ҳангомалари.
20.00 Спорт-лото.
20.15 Давр мавзуси.
20.30 Ёшлар куйлаганда.
20.55 Эълонлар.
21.05 «Шубҳа». Т/с.
21.50 Мусиқий лаҳза.
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 «Эсмеральда». Т/с.

ТОШКЕНТ TTV

18.30 «Пойтахт»
18.50 «Ҳайрли оқшом».
19.10 «Экспресс»
19.20 «Табриклаймиз, қутлаймиз».
19.50 «Телекурьер маркет».
20.00 «Пойтахт».
20.20 «Камила».
20.50 «Экспресс»
21.00 «Иқтисодий тараққиёт йўлидан».
21.25 «Шаҳзода Ғариб Мирзо ва Навоий». 10-қисм.
22.05 «Шаҳар қиёфаси».
22.25 «Телекурьер маркет».
22.35 Б/ф «Хизматкорнинг синглиси».

СПОРТ (SPORT TV)

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Хабарлар» (Рус тилида)
8.20 «Теппининг саргузаштлари». М/с.
8.40 Кураш.
9.00 «Хабарлар».
9.20 «Хозяйка судьбы». Т/с.
10.00-11.30 «Турин-2006».
18.00 «Болалар спорти».
18.15 М/ф.
18.30 «Хабарлар»
18.50 «Шоҳруҳ клуби».
19.00 «Турин-2006».
20.00 «Вести».
20.30 «Кикбоксинг салтанати».
21.00 «Баҳодирлар ўйини».
21.30 «Хабарлар».
21.50 Док. фильм.
22.00 Футбол УЕФА кубоги.

ПАЙШАНБА 16

ЎЗБЕКИСТОН 1TV

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.40 «Олтин мерос».
8.50 «Автомобиль истиқболи». Т/с.
9.40 «Ака-ука Гримм эртаклари». М/с.
10.05 «Бобур изидан». Видеофильм.
10.30 «Саломатлик» дастури.
10.55 Биржа ва банк хабарлари.
11.00 «Ахборот».
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 «Ишқ эртаги». Т/с.
12.00 «Дурдаршан».
12.20 «Қорақалпоқнома».
12.40 «Қақнус». Т/с.
13.45 «Қўшиғимсан, муҳаббат»
14.00 «Ахборот».
14.20 «Олтин мерос».
14.30 «Табаррук замин».
15.00 «Ахборот» (инглиз тилида)
15.15 «50Х50».
16.05 «Болалар дунёси».
16.40 «Меҳр кўзда». Хатларга шарҳ.
17.00 «Ахборот».
17.15 «Олтин мерос».
17.20 «Сиёсат оламида».
17.40 «Зулфиянинг қизлари».
17.55 «Яхшилик».
18.15 «Оқшом наволари».
18.20 «Яхши ният». Телелотерея.
18.45 «Ошин». Т/с.
19.20 «Сизнинг адвокатингиз».
19.30 «Ахборот»
20.05 «Омон бўлинг!»
20.10 «Ишқ эртаги». Т/с
21.00 «Ахборот».
21.40 «Эркин мавзу».
22.00 «Қақнус». Т/с
23.10 «Қўшиғимсан, муҳаббат»
23.20 «Ният». Б/ф премьераси. 1-қисм

ЁШЛАР (YOSHLAR Telekanali)

6.30 «ЯНГИ ТОНГ».
8.00 Даврнинг боласи.
8.10 Расмлар сўзлаганда.
8.15 «Бахт гуллари». 3-қисм.
8.55 «Эсмеральда». Т/с.
9.25 «Болалар экрани»
9.40 Ёшлар овози.
9.55 «Шубҳа». Т/с.
10.40 Автопатрул.
11.00 Давр.
11.10 «Қароқчи чоллар». Б/ф.
12.40 Чемпион сирлари.
13.00 Давр.
13.05 «Ит уяси». Болалар учун сериал.
14.00 «ЯНГИ КУН».
15.05 Интеллектуал олимпиада.
15.10 «Даллас». Т/с.
15.55 Фототанлов.
16.00 Давр.
16.15 Ернинг муносиб эгасини топиш – долзарб масала.
16.35 «Йўлбарс ҳақида ҳақиқат».
17.25 Китоб жавони.
17.35 Даврнинг боласи.
17.45 Замондош.
18.00 Шифокор қабулида.
18.20 «Ўйин». Б/ф 1-қисм.
18.50 Мафтунингман, диёрим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.40 Ёшлар овози.
19.55 Дунё бўйлаб...
20.10 Мусиқий лаҳза.
20.15 ДаврА.
20.50 Эълонлар.
21.00 «Шубҳа». Т/с.
21.45 Мусиқий лаҳза.
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 «Эсмеральда». Т/с.

ТОШКЕНТ TTV

18.30 «Пойтахт»
18.50 Болажонлар экрани.
19.10 «Экспресс»
19.20 «Табриклаймиз, қутлаймиз».
19.50 «Телекурьер маркет».
20.00 «Пойтахт».
20.20 «Камила».
20.50 «Экспресс»
21.00 «Ватан меники».
21.10 «Аёл қалби».
21.35 «Телекурьер маркет».
21.45 «Тунчироқ».
22.25 Б/ф «Аршин-мол-олан».

СПОРТ (SPORT TV)

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Хабарлар»
8.20 «Теппининг саргузаштлари». М/с.
8.40 Кураш. Республика турнири.
9.00 «Хабарлар».
9.20 «Хозяйка судьбы». Т/с.
10.00 Оғир атлетика.
10.40 «Кучли бешлик».
11.25 «Спорт – саломатлик гарови».
11.45 «Еврофутбол».
13.20 «Патагония - земля юга».
13.45 -15.30 «Турин-2006».
18.00 «Болалар спорти».
18.15 М/ф.
18.30 «Хабарлар»
18.50 «Турин-2006».
20.00 «Вести».
20.30 «Шарқ яккакурашлари».
20.55 «Турин-2006».
21.10 «Спорт -клуб».
21.30 «Хабарлар».
21.50 «Турин-2006».

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техник жиҳатдан ва молиявий таъминлаш департаментининг Тошкент вилояти ҳудудий бўлими жиноят, фуқаролик ва хўжалик судларининг қарорлари ва ҳукмига асосан, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси ҳудудига божхона қонун-қоидаларини бузиб, ноқонуний, яъни контрабанда йўли билан мол-мулкни олиб киришда фойдаланилган автомототранспорт воситаларининг кимошди савдоси ўтказилишини

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Савдога қуйидагилар қўйилади:

1. **«ГАЗ-322132-224»** русумли автомобиль, давлат рақами 30 J 65 01, техник носоз, **бошланғич нархи – 5 000 000 сўм.**
2. **«АЗАК» М-21406** русумли автомобиль, давлат рақами 11 V 50 46, техник носоз, **бошланғич нархи – 500 000 сўм.**

Кимошди савдоси (аукцион) **2006 йил 22 февраль куни** соат 11.00 да Судлар департаментининг Тошкент вилояти ҳудудий бўлимида – Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, У. Носир кўчаси 93-уй, 3-қаватида ўтказилади.

Кимошди савдосида қатнашадиган корхоналар, фуқаролар бошланғич нархининг 10 фоизи миқдорида тўлов тўлаб қатнашишлари мумкин.

Кимошди савдосида қатнашиш учун аризаларни қабул қилиш ва рўйхатдан ўтиш Тошкент вилояти, Тошкент тумани суд ижрочилар бўлинмасида якшанба кунидан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 18.00 га қадар давом этади. Ариза қабул қилиш кимошди савдоси ўтказиладиган кундан 3 кун олдин тўхтатилади.

Кимошди савдоси Тошкент вилояти Судлар департаменти биносида бўлиб ўтади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, У. Носир кўчаси 93-уй, 3-қават. Тошкент тумани, генерал К. Ғофуров кўчаси, 10-уй (ариза қабул қилиш).

Маълумот учун телефонлар: 152-73-43, 53-08-78, (8-296) 53-718.

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг 2006 йил 8 февраль сонидаги эълоннинг иккинчи бандидаги кимошди савдосига қўйилган «УАЗ-5565» русумли, давлат рақами 30 Е 9862, техник носоз, бошланғич нархи — 200.000 сўм бўлган автомашина сотилиши ҳақидаги эълон бекор қилинади.

ДИҚҚАТ, КИМОШДИ САВДОСИ!

№	Автотранспорт русуми	Давлат рақами, белгиси	Ишлаб чиқарилган йили	Автотранспорт ҳолати	Бошланғич нархи	Ўтказиладиган вақти
1.	ТИКО		1998 й.	Носоз ҳолда	1.100.000 сўм	21.02.2006 й.

Кимошди савдоси Департаментнинг Тошкент вилояти ҳудудий бўлимида — Тошкент шаҳри, Усмон Носир кўчаси, 93-уйда ўтказилади.

Кимошди савдосида қатнашувчилар диққатига!

Юқоридаги автотранспорт воситасининг кимошди савдосида қатнашиш истагини билдирган юридик ва жисмоний шахслар ариза билан мурожаат этиб, автотранспорт воситаси бошланғич нархининг 10 фоиз миқдоридаги тўловни Ангрен шаҳридаги «Ипотекабанк»нинг МФО 00461, ИНН 203576684, 20203000304112059005-сонли суд ижрочиларининг депозит ҳисоб рақамига ўтказишлари лозим.

Аризаларни қабул қилиш кимошди савдоси ўтказилишига 3 кун қолганда тўхтатилади.

Маълумот учун телефон: (8-266) 21-514.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 11 январдаги ПҚ-255-сонли «Мева-сабзавотчилик ва узумчилик соҳасини ислоҳ қилиш бўйича ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига асосан Қуйичирчиқ туманидаги М. Отажонов номли ширкат хўжалиги тугатилиб, унинг негизида янгидан фермер хўжаликлари ташкил қилинади.

Шу муносабат билан эса хўжаликнинг очиқ ер майдонларига танлов 2006 йил 28 февраль куни соат 10.00 дан бошлаб, боғ ва токзорлари ёпиқ кимошди савдоси эса 2006 йил 2 март куни соат 10.00 да М. Отажонов номли ширкат хўжалигининг марказий биносида ўтказилади.

Оққўрғон туманидаги 16-мактаб томонидан 1998 йилда Жўраев Адҳам Асқарович номига берилган O'R-A 396881 рақамли аттестат йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги томонидан 2004 йил 26 февралда Яхъяев Носир Сабирович номига берилган 0800539 рақамли якка тартибдаги тадбиркорни рўйхатдан ўтказиш тўғрисидаги гувоҳнома йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Тошкент молия институти томонидан 2000 йилда Зайцева Елена Петровна номига берилган (рег. 6288) 169782 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Юнусобод туманидаги 302-умумтаълим мактаби томонидан 2005 йилда Ниязтаева Чарос Рахматуллаевна номига берилган U 1543412 рақамли 9-синфни тугатганлиги ҳақидаги шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Тошкент Давлат университети (ҳозирги ЎзМУ) томонидан 1992 йил 18 майда Адилова Мастура Тохтамуратовна номига берилган Ц 13776849 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Оққўрғон туманидаги «Baraka-parranda» фермер хўжалигига тегишли думалоқ муҳр ва бурчак штампи йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Утерянный диплом № рег. 54, ПТ-I 410136 выданный в 1994 году бывшим Ташкентским учетно-кредитным техникумом на имя Дубовенко Елены Петровны
СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ.

Сергели туманидаги «DIMA» хусусий фирмасига тегишли думалоқ муҳр йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Миробод туманидаги «Jamtron LTD» қўшма корхонаси ўзининг устав фондини 430000 АҚШ долларидан 376179 АҚШ долларига камайтирганлигини маълум қилади.

Чилонзор туманидаги «OAZIS-GRAND» очиқ акциядорлик жамияти ўзининг устав фондини 84306000 сўмдан 58428600 сўмга камайтирганлигини маълум қилади. Маълумот учун телефон: 173-49-21.

«Ўзкартошканавуруғлари» фирмасининг «Тадбиркор-ишонч» шўъба корхонаси (ОКПО 03580560)
ТУГАТИЛАДИ.
Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб 2 ой муддатда С. Раҳимов тумани, И. Мадалиев кўчаси, 41-уйда қабул қилинади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА
Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир Убайдулла АБДУШОҲИДОВ

Телефонлар: Хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 133-40-48. Эълонлар: 133-58-85, 136-53-54.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Тошкент вилояти ҳокимлиги ҳузуридаги Матбуот ва ахборот бошқармасида 03-001 рақами билан рўйхатга олинган.

Газета «Тошкент ҳақиқати» таҳририяти компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

● Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

Хафтанинг чоршанба ва шанба кунлари чиқади. Буюртма Г-440. Адади 9473. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Саҳифаловчи: Музаффар ҚЎЧҚОРОВ.

Ⓣ белгили материаллар – реклама материаллари. "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи – 205. Босишга топшириш вақти – 20.00. Босишга топширилди – 00.35. 1 2 3 4 5